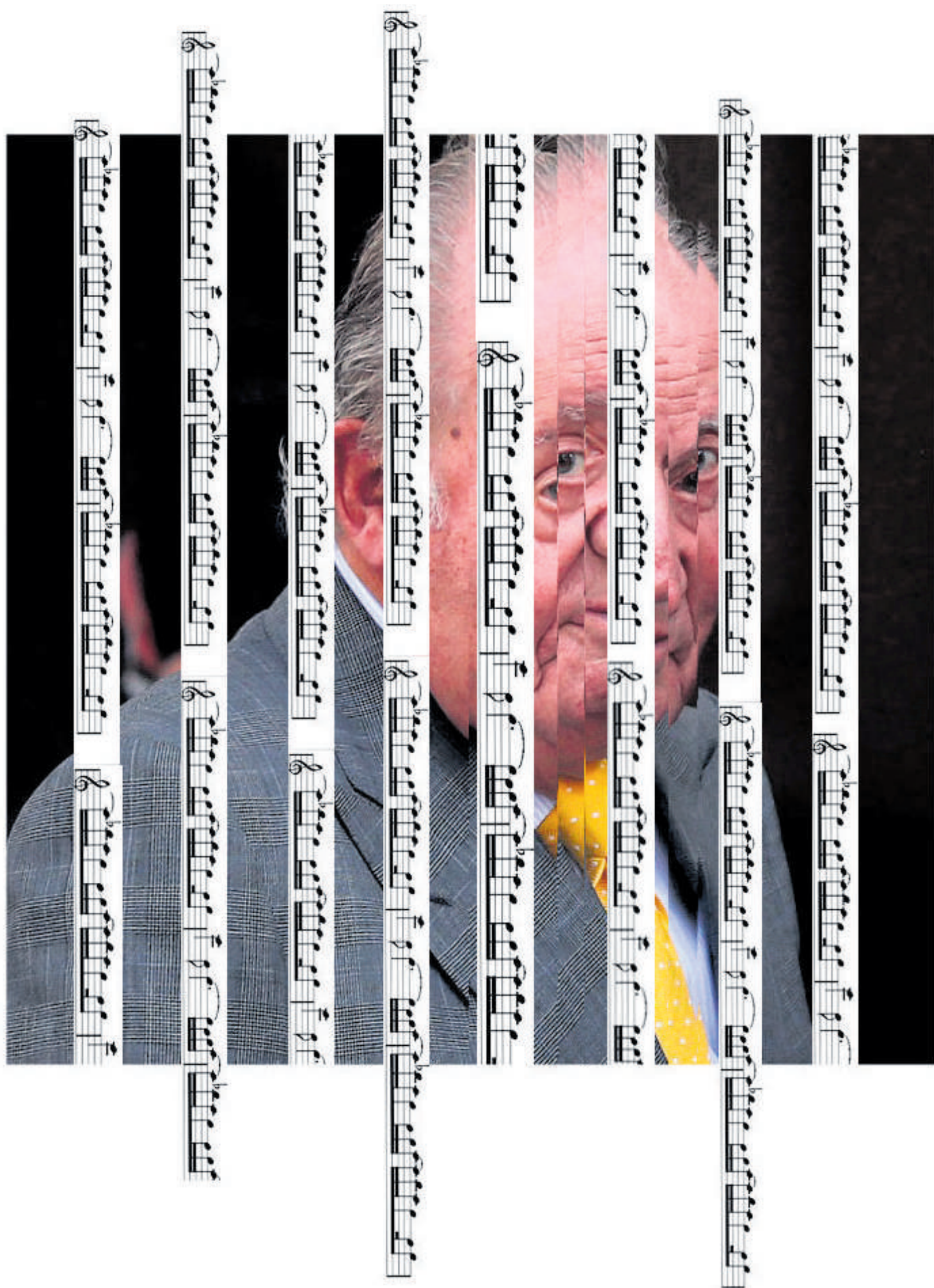

Número
3
Primavera
2021

nosaltres

Arribarà la primavera?

Aquest tercer número, a primera vista, pot semblar una mica pessimista: tenim pàgines que parlen d'una repressió sense parangó a càrrec d'un govern –suposadament– progressista. Altres expliquen com vivim a una constant retallada de llibertats fins a l'extrem de qüestionar la nostra expressió o, per altra banda, com patim les prohibicions constants a l'espai públic. També queda constància de com les lluites obreres que s'iniciaren ja fa dos segles encara no han culminat, mentre que molts drets laborals del segle XXI no deixen de sofrir una constant involució. De fet, uns anys enrere, afirmariem que Nosaltres és una publicació distòpica, però la realitat ens ha esclatat a la cara com la millor de les ficcions.

Ara bé, tot i que ens trobam a un moment d'incertesa, hi ha flors que han començat a brotar, com sempre, i l'herba mai se n'ha anat del tot. El futur és incert i pareix ennuvolat, però també s'escriuen pàgines que mostren com les kellys segueixen organitzades i tenen clar que no faran una passa enrere en les seves reivindicacions. També apareixen esclatxes crítiques que estan cansades d'un model condemnat al fracàs i volen visibilitzar una sostenibilitat més que necessària a les nostres illes amb propostes clares, transformadores i rotundes. La nostàlgia ens ha envaït a moltes de nosaltres, però tenim clar que la memòria històrica i la consciència de classe són uns dels camins que necessitam transitar cap a l'autonomia de les persones.

La primavera ha arribat. De fet, fa temps que va arribar. La primavera hi ha estat sempre. Són les cures de les amigues durant aquests darrers mesos hivernals tan obscurs, les llepades de la gent que no deixa ser-hi, la solidaritat i el suport mutu cap a persones i col·lectius que han estat abandonades per l'estat i pel capitalisme i els somriures i els records de lluita en temps d'amnèsia històrica constant. I, perquè no dir-ho, la primavera també són les festes i els balls que ens tornarem a pegar.

La primavera ja és aquí, només li hem d'obrir la porta i deixar que ho oregi tot un poc perquè, com deia un conegut poeta xilè, *podrán cortar las flores, pero no podrán detener la primavera.*

nosaltres

Número 3
Primavera 2021
Preu 1,5€

Nosaltres és una publicació autònoma i autòntica publicada trimestralment a la Mediterrània. L'objectiu del col·lectiu editor és reflectir, potenciar i visibilitzar les diferents lluites, conspiracions i preocupacions que envolten el nostre dia a dia. Nosaltres som les que resistim.

Contacte digital

CORREU: nosaltres@riseup.net
WEB: nosaltres.noblogs.org

Contacte postal

Apartat 278
07350 – Binissalem
(Mallorca)

DL | PM 1259-2016

Tiratge: 1.000 exemplars en paper

Assemblea Editora

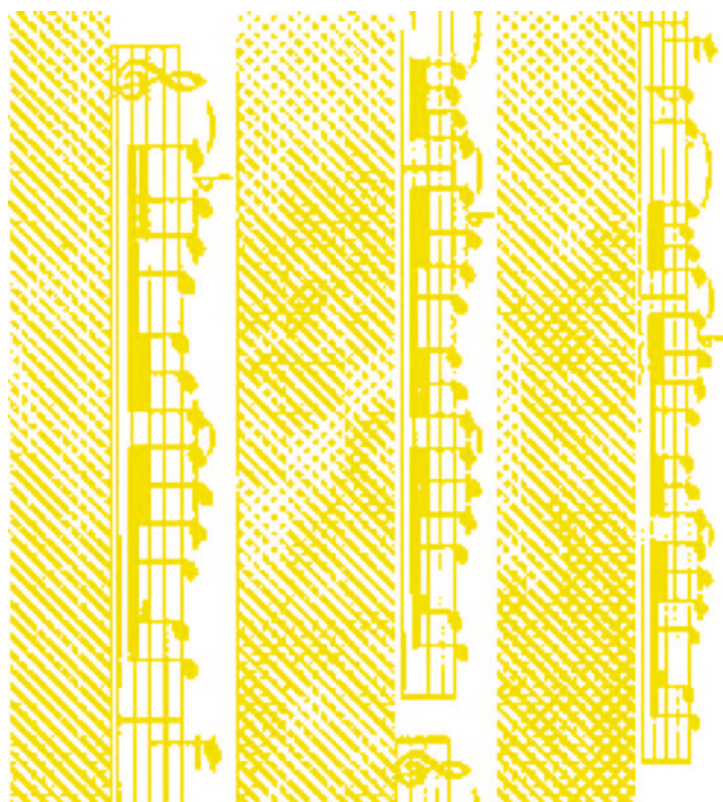
Xavi E. – Pere J. Garcia – Albert Herranz –
Jordi Maíz – Sílvia Suau – Marky V. – Iñaki –
Caterina – Marla Singer – Rulag O.

Han col·laborat

Aina Cassanyes – Maria Casanovas –
Mar G. – Rosa Illa – Laura L. de T. – Juanito
Comicator.

Índex

- 1 **Portada**
- 2 **Editorial** Sílvia Suau
- 3 **La ciutat és la mort de la ciutat**
Christoph Hafner
- 4-5 **Les primeres vagues de la història**
Catalina Martorell
- 6-7 **Les cues de la fam, l'atur i les ajudes que no arriben** Pere J. Garcia Munar
- 8-9 **Les kellys: una -nova- invisibilització en temps pandèmics**
Entrevista a Paqui Martínez
- 10 **Del SOSTurismo...** Xavi E
- 11 **... al SOStenible** Xavi E
- 12-13 **Pòster**
- 14-15 **Bales de foam o la protesta silenciada**
Isa Nadal, Manu i Ana Sainz
- 16-17 **Bull la ràbia** Pau Guerrer
- 18-19 **La violència sistemàtica d'un desnonament** Caterina i Marky
- 20-21 **Nostàlgia de futur** Adrián Almazán Gómez
- 22 **Ones lliures a Mallorca** Iñaki
- 23 **Titoieta Ràdio, escolta la terra**
Gabriel Salas Mascaró

La ciutat és la mort de la ciutat

Recuperar una absència: l'espai públic

Text / Il·lustració: **Christoph Hafner**

Barrilab @barrilab.org

Fa molts anys que visc a ciutats, però cada vegada es torna més difícil trobar espais buits on viure i con- viure. Fa 10 anys va ser la primera vegada que una ciutat em va expulsar.

Amb el temps he percebut que hi ha molts arcaïsmes men- tals lligats a la ciutat i que defensen la persistència d'una imatge idolatrada, la de la ciutat tradicional entesa com a lloc d'experiència, convivència i interacció social, de fluxos i d'intercanvi.

No obstant això, aquesta imatge contrasta amb la realitat d'una ciutat hiper-dilatada que s'expandeix més enllà de l'horitzó i on el centre queda segrestat a la trilogia sociour- bana: temps lliure-oci-consum.

Aquesta realitat és la que ens evita, a nosaltres, els ciuta- dans, a situar-nos al territori, per a desenvolupar estratègi- es i idees de resistència o de reapropiació dels espais perduts. D'aquí aquesta breu reflexió sobre una absència, la de l'espai públic.

*Felices días
cuando la urbe
era como un lienzo
que encontraste.
Dejaste tus pinceladas
y al volverse demasiado cuadro,
te esfumaste...*

Anònim.

La ciutat de segle XXI és una acumulació de No-Llocs generats a partir de tres processos: **la dissolució de la trama urbana**, amb perifèries unifuncionals, ciutats dormitori amb baixa densitat de població i especialització dels cen- tres urbans; **la fragmentació del teixit social** que divideix la ciutat en zones funcionals, ti- pològiques i econòmiques; i finalment, **la priva- tització de l'espai urbà** com a conseqüència lògica de l'actual model socioeconòmic.

Les conseqüències d'aquest triple procés que- den reflectides en la conferència "Vencerem? La consciència inquieta - Reflexions urbanes al final del mil·lenni" de Roberto Segre: "... la ciutat com a artefacte unitari desapareix, només coexisteixen fragments difusos d'activitats urbanes similars sobre el territori, els nexes responen a la lògica de la globalització: Es reiteren a escala planetària idèntics hotels, cinemes, discoteques, restau- rants, botigues, aeroports i terminals marítimes o terrestres. Són els 'non-lieux' de la 'sobremo- dernitat', gegantins contenidors anònims que al- berguen els infinits fluxos de persones, mercaderies, imatges de la dinàmica econòmica i social contemporània [...] els habitants estan subscrits a les cadenes televisives i més vinculats entre si per la Internet que pels contactes corpo- rals [...] la 'Technopolis' ja és aquí".¹

En aquest context, l'espai públic queda despro- veït ja no només de contingut polític, sinó també d'intercanvi i interacció social per ser un ele- ment residual atrapat en una aporia irreversible entre dos termes: l'espai públic, com a flux estandarditzat de mercaderies i persones, i l'espai públic ocupat per una societat que representa més el "privat" que allò "públic". Així doncs, l'espai públic és simplement un no-lloc entre espais privats que és necessari travessar i en el qual de tant en tant s'activen processos d'identificació.

Distorsionant el títol d'un article de François Choay publicat el 2009 es podria proclamar que el regne del que és urbà és la mort de la ciutat². El que em porta a la pregunta:

Des d'on i des de quina identitat és possible re- cuperar l'espai perdut, si només coexisteixen fragments difusos d'activitats urbanes similars sobre el territori?

La resposta es troba en els barris. Des de sem- pre els barris han estat i són la llar de la resistència. Generen identitat en múltiples ni- vells i permeten organitzar-se entorn d'un lloc. És un territori encara lliure de representació política, que obre la possibilitat de l'autoorga- nització per desenvolupar estratègies i idees de reapropiació d'espais perduts.

Encara que actualment el barri sigui d'una soci- abilitat difusa, més que el marc propici per a activitats participatives, té el potencial de ser l'espai públic per antonomàsia. El barri assimila aquest lloc d'experiència, convivència i interac- ció social, de fluxos i d'intercanvi, serveis i in- formacions, fàcilment accessible a tots i sense restriccions.

Si és així, el barri és la ciutat de segle XXI●

1 - Vencerem? La consciència inquieta. Reflexions urbanes al final del mil·lenni. Segre, R. (1998).
2 - Variació del títol de l'article al François Choay, El regne del que és urbà i la mort de la ciutat, Bastides, vol.6 no.12 Mèxic des. 2009.

Les primeres vagues de la història (Segle XIX)

Text: **Catalina Martorell**
Grup d'Estudis Llibertaris Els Oblidats
@CatMartorell

El 1855 es va fer la primera vaga de la història a Barcelona. Des de Mallorca hi hagué mallorquins que participaren en les mobilitzacions que es varen centrar en la demanda del dret d'associació obrera. Poc després, la repressió cap al moviment obrer no tardà a arribar. En total 800 mallorquins se solidaritzaren amb la resta de companys davant la prohibició de l'associacionisme a Barcelona.

Eren les primeres arrels del moviment obrer a Mallorca. Aquestes no tardaren a créixer, sobretot a partir del 1868 quan es proclamà la Revolució de Setembre. Ara sí que els obrers es pogueren organitzar. Ho varen fer entorn del Centre Federal de Societats Obreres creat a Palma el 1869 i ben aviat, a principi de 1870, s'adheriren a l'Associació Internacional de Treballadors (creada a Londres el 1864). Tot d'una els mallorquins adoptaren una línia antiautoritària i es mostraren a favor de les tesis de Bakunin i no pas les de Marx.

A partir d'aquí es començaren a organitzar els obrers i les obreres al voltant de les seves societats d'ofici: picapedrers, fusters, sabaters, teixidors, fideuers, ferrers, modistes, etc. En total es crearen 23 societats obreres en el moment més àlgid, que fou el juny de 1870 -quan s'havia de participar en el Congrés Obrer de Barcelona. A més, varen treure a la llum una publicació: *El Obrero* (1869-1870), que primer va ser l'òrgan del Centre Federal de Societats Obreres i poc després es convertia amb l'òrgan de la Federació Local Palmesana de l'AIT. En la redacció d'aquest setmanari hi havia els líders del moviment obrer mallorquí com per exemple Francesc Tomàs Oliver, qui més endavant estigué al capdavant de la Federació Regional de Treballadors a escala nacional.

A través del diari *El Obrero* podem conèixer exactament allò que reivindicaven els primers grups d'obriers organitzats. Ho deien ben clar: *Somos en política, anarquistas; en economía, colectivistas; y en religión, ateos.*

Altres espais obrers importants de la Palma industrial del

segle XIX varen ser les cooperatives i les societats de socors mutus, potser més lligades al republicanisme federal i on s'hi havien iniciats molts dels primers anarquistes. A la cooperativa El Porvenir, creada el 1869, hi militava Fèlix Duval el qual va traduir al castellà l'obra d'Oscar Testut sobre la Internacional: *L'Internationale : son origine, son but, son caractère, ses principes, ses tendances, son organisation, ses moyens d'action, ses ressources, son role dans les grèves, ses statuts, ses congrès, son développement : tableau de la situation actuelle de l'Internationale en France, en Europe et en Amérique*. Aquesta obra va ser publicada a Palma per la Imprenta Pedro José Gelabert el 1871. No hi havia marxa enrere, les noves idees ja eren a totes les cases i cercles obrers que en custodiaven exemplars a les seves biblioteques.

Però en aquell món tan desigual i injust quines varen ser les demandes de la Internacional mallorquina? L'objectiu final era l'emancipació social dels obrers i aquesta s'aconseguiria fent la Revolució Social, així es posaria fi a l'explotació capitalista. A partir de l'aleshores, el primer que feren els obrers va ser organitzar-se i denunciar les condicions de vida que patien com la desnutrició, l'alta mortalitat, la salubritat de les cases, la manca de treball, els salaris baixos, etc. En aquest sentit, aquest article publicat a *El Obrero* (4-11-1869) és prou il·lustratiu:

Hoy como siempre numerosas familias reducidas en habitaciones húmedas e infectas donde la fiebre y la peste estan en permanencia. Cada día se entierran niños, lo mismo que adultos por falta de cuidados y remedios, faltos de alimento sano y nutritivo. No es posible calcular el número de criaturas humanas que mueren, y habrían podido, que habrían debido vivir.

A més, durant el període del Sexenni Democràtic (1868-1874), període de certes llibertats com les d'associació, es varen dur a terme les primeres vagues de la història del moviment obrer mallorquí. Normalment les vagues que organitzaven les feien per aconseguir un augment del salari i

« Durant el període del Sexenni Democràtic (1868-1874) es varen dur a terme les primeres vagues de la història del moviment obrer mallorquí »

per tal de reduir les llargues jornades laborals, els quals treballaven unes 14 hores diàries. Dels que més vagues feren hi havia el col·lectiu dels sabaters, picapedrers i els fusters, de fet foren les primeres societats que s'organitzaren a Mallorca. Aquestes varen ser les societats obreres més fortes i que aplegaven més afiliats. A més, pel que fa als sabaters, en aquell moment la indústria del calçat era la principal i el seu punt fort era Palma.

També hem de pensar, que a més de les primeres vagues de la història, també foren les primeres victòries, ja que sovint aconseguiren l'objectiu de reduir la jornada laboral o veure augmentat el jornal. Les victòries es donaren sobretot al principi, ja que agafaren desprevinguts als propietaris de les fàbriques. Pràcticament, hi hagué tot un seguit de vagues de totes les societats obreres que s'havien creat.

Per exemple la primavera de 1870 la societat d'obriers vidriers protagonitzaren una vaga molt important que els va permetre guanyar a cada obrer un sou de 30 reals més setmanals. Més endavant, a finals de 1871 feren una nova vaga en demanda de la readmissió d'un company acomiadat. La vaga va durar fins al mes de març de 1872. Per tal de fer front a les penúries de la vaga es va obrir una subscripció que va comportar la solidaritat de moltes societats.

En general la maquinària de l'Estat i els propietaris burgesos s'encarregaren de posar fre a l'emancipació dels obrers que feien ús de l'associació i la protesta. Ho feren a través de l'amenaça de l'acomiadament o de les multes i les suspensions als mateixos treballadors i a les seves associacions obreres. Per poder fer front a les multes i tancaments de les societats obreres, els obrers posaren en marxa tota una xarxa de solidaritat i crearen les caixes de resistència per poder fer front a les vagues. Un exemple de solidaritat va ser el gener de 1871 quan varen empresonar a Francesc Tomàs. Per recaptar fons per la seva llibertat es va crear una Comissió de Socors als Empresonats per la Justícia Burgesa. Un cop alliberat Francesc Tomàs es feren noves subscripcions per a recaptar diners per als vaguistes i als presos de la Internacional.

Les persecucions contra el moviment de la Internacional augmentaren i el 1872 es visqué un escorcoll important a la seva seu que acabà amb la detenció de dos obrers i l'exili d'alguns dels seus membres. A més a més, la policia requisà la caixa de resistència per les vagues de corders i tintorers que hi havia organitzades en aquells moments. Era tot un intent evident d'acabar amb l'organització i solidaritat obrera.

Però les persecucions no aturaren als internacionalistes i ben aviat es reorganitzaren gràcies a les ajudes aportades a través d'una nova subscripció. Així, a poc a poc es tornà a augmentar el nombre de societats. Per exemple, poc després de proclamada la Primera República (1873), es va crear una altra societat, aquest cop d'obreres esparteres, fruit d'una victòria en una vaga. Així doncs, les dones esparteres –vinculades al món de la sabata– entraven també en acció.

¡Abajo las quintas!

Per altra banda, els obrers i les obreres també s'implicaren en les manifestacions contra les quintes i a favor d'altres mesures com l'abolició de l'impost dels consums. L'abril de 1870 hi hagué mobilitzacions per tota l'illa. A Palma, per exemple, la marxa que se celebrà a favor de l'abolició de les quintes estigué encapçalada per les modistes de la societat obrera La Virtud Social. Només els pobres anaven a fer el servei militar i eren els que marxaven a les guerres. Per aquest motiu les classes populars feren seu el crit de *Abajo las quintas*. En general l'antimilitarisme i el pacifisme fou una lluita constant dins el moviment obrer i fou clau en moments com el de l'esclat de la Setmana Tràgica a Barcelona (1909), quan una multitud, entre elles moltes dones, s'acostaren al port per evitar que els seus fills embarquessin cap a la guerra del Marroc.

En general, durant el Sexenni, les vagues obreres i manifestacions contra les quintes que es realitzaren foren molt nombroses. El fet que a Mallorca l'organització obrera fos forta va provocar que el moviment obrer mallorquí fos perseguit i represaliat. Inclús durant la Primera República (1873) els militants internacionalistes tingueren problemes amb els seus antics companys republicans (ara al govern) quan, per exemple, celebraren manifestacions per la supressió de les quintes. El sistema de quintes va ser la gran promesa dels republicans, però un cop al poder no la varen dur a terme a causa dels nombrosos conflictes oberts, com l'aixecament cubà, la guerra carlista o els aixecaments cantonals. Aquest fet irrità a les classes obreres i als moviments més a l'esquerra, com els federals intransigents –que proclamaren cantons en diferents punts de la Península i els internacionalistes que a Mallorca eren seguidors de la línia bakuninista●

Les cues de la fam, l'atur i les ajudes que no arriben

Text: **Pere J. Garcia Munar**

@pjgarciamunar

Avui és dimecres. Un dels cinc dimecres que té el mes de març d'aquest 2021. Som a Pollença. Fa una bona fresca i la gent, abrigada, fa cua en silenci. Alguns fumen. La majoria mira al terra i tots duen bosses de plàstic bé a les mans, bé a la butxaca. Cada setmana la cua és més llarga.

Allà, esperant, hi ha gent de tot tipus, pollencins i pollencines arribats de totes bandes i també molts que no s'han mogut mai del lloc. Cada un té un motiu concret que l'ha portat allà, però, resumint-ho, fan cua per la crisi econòmica. Tots són treballadors (tot i que, avui, als aturats, no solem anomenar-los així). Tots voldrien trobar feina o tenir-ne una que els permetés arribar a final de mes. Per això, cada dimecres van a cercar menjar al local que Hope Mallorca ha obert devora del Convent de Sant Domingo. La cua, però, arriba molt lluny i fa la volta al carrer Bisbe Desbach. Un dimecres qualsevol, Hope pot donar aliments a més de 300 famílies a Pollença. Un dels pobles més opulents de Mallorca. No és l'única organització benèfica que dona menjar a qui ho necessita a la vila.

Una veïna diu que això és intolerable. No pot ser. Ho diu perquè a la cua hi ha vist una dona que va a cercar menjar i fuma. Això no pot ser. També n'hi ha una altra de la cua que l'altre dia feia un cafè al bar i, mira ara, va a recollir menjar. Que no pot ser. Al seu cap, al de la dona que acusa, no hi entra que algú que no arriba a final de mes pugui fumar o pugui beure's un cafè. Tant li és si l'ha pagat o l'han convidat.

A un diari local li pregunten a la regidora de Benestar Social per "les cues de la fam" (no li han cercat eufemismes aquest cop). Ella està encantada: la feina de la ONG és fantàstica. Però aquestes "cues s'han d'evitar, perquè la imatge que donam no l'accept de cap de les maneres". Un poble ric com Pollença no pot mostrar que hi ha centenars de famílies treballadores que no tenen allò suficient per subsistir. La situació importa menys que la imatge. Patètic.

El cas de Pollença és només un. A cada poble, a cada ciutat, passa el mateix. La crisi social és una realitat. Si, abans de l'esclafit de la pandèmia, ja hi havia un sector molt important de gent empobrida, un any després, la situació s'ha multiplicat per mil. Totes les associacions que es dediquen a ajudar les persones que ho necessiten hi coincideixen.

L'atur en xifres

Un any després de l'arribada dels primers casos de la COVID-19 a Mallorca, la situació laboral és desastrosa. L'atur s'ha enfilat fins a xifres mai vistes. Oficialment, hi ha 85.000 persones a l'atur. El que suposa un increment de més de 27.000 persones respecte de l'any anterior. Gairebé un 47% més. Ho diu l'INE. Poca broma.

Aquesta xifra, però, és enganyosa. L'estadística oficial no conta els treballadors fixes-discontinus, per exemple. L'economia illenca és totalment estacional i durant els mesos d'hivern hi ha una allau de treballadors que queden a casa impossibilitats per treballar i esperant la nova temporada per començar de nou. A les Illes Balears, els treballadors fixes-discontinus que no treballaven durant el mes de març eren més de 60.000.

Per altra banda, entre els 85.000 aturats de l'estadística, tampoc no hi ha els treballadors que figuren en algun dels milers d'Expedients de Regula-

ció Temporal d'Ocupació (ERTO) que estan en marxa. El mes de març hi havia més de 30.000 persones que no treballaven per culpa d'algun ERTO. Així doncs, el número de treballadors que no poden treballar per un motiu o per un altre és d'uns 200.000. Que, dit en aquests termes, potser sigui mal d'imaginar, però és una barbaritat.

La situació s'agreuja encara més en alguns sectors com el serveis. Són d'aquesta àrea gairebé el 80% de treballadors sense feina. Conseqüències del monocultiu turístic i de la feina de temporada. L'atur femení, com sempre, és un 8% més alt que el masculí. L'atur juvenil romp l'estadística.

Les Illes Balears tenen una economia estacional basada gairebé en exclusiva en el sector serveis. Quan el món sencer ha parat, les conseqüències han estat devastadores. Moltes veus ho avisaven. Ningú en va fer cas. La caiguda del Producte Interior Brut (PIB) ha estat molt més forta que a qualsevol altre territori: un 27%. Més que durant la Guerra Civil, segons diuen alguns experts.

Davant d'aquest panorama, una part de la societat civil s'ha organitzat per donar ajuda immediata a la gent que ho passa malament. Bancs d'aliments, parròquies, associacions creades expressament...

Els sindicats majoritaris també hi han dit la seva. Per CCOO i la UGT la sortida a la crisi passa per anar amb cura (els indígenes, clar), no contagiar-nos molt i fer una bona promoció abans de l'estiu. Tot això possibilitaria tenir "una bona carta de presentació" i "salvar la temporada turística". Només si tenim bons números de contagis mantindrem els corredors segurs, vendran turistes i els aturats podran treballar. El monocultiu turístic no és bo, però la sortida de la crisi, segons ells, és tornar allà on érem.

« Una classe obrera que, cada dia que passa, tot i tenir feina, ho té més complicat per subsistir »

Les ajudes que no arriben

En plena crisi, el Govern estatal va aprovar l'Ingrés Mínim Vital. Sobre el paper es tracta d'una prestació dirigida a prevenir el risc de pobresa i exclusió social de les persones que no tenen recursos econòmics per cobrir les seves necessitats bà-

siques. Aquest ingrés havia de garantir un nivell mínim de renda a totes les persones que no tenguessin ingressos suficients. Un anunci estrella. Tot era fantàstic. No havien de deixar ningú enrere.

De més de 30.000 sol·licituds rebudes fins el mes de març, només se n'havien concedit 2.295. El motiu, com explica David Fernández, secretari d'Acció Sindical de la CNT, és que els requisits per atorgar aquest Ingrés Mínim són gairebé impossibles: "has de viure pràcticament en la indigència". Per posar un exemple, algú que hagi treballat durant el 2019 ho té complicadíssim per rebre una ajuda.

El Govern Balear, per la seva banda, també va impulsar la Renda Social Garantida (RESOGA, li'n diuen). La seva idea era donar una renda a les famílies vulnerables (econòmicament xerrant, és clar). Aquesta ajuda també és molt complexa, però tot i això l'any 2020 la RESOGA va arribar a 8.460 famílies (unes 12.000 persones).

Les dues ajudes, tant l'estatal com l'autonòmica, són burocràcies impossibles per a la majoria de les persones i, a més, s'eternitzen en el temps. Papers, més papers i mesos d'espera. L'administració està col·lapsada. Les ajudes no arriben. La gent desespera. La fam augmenta.

Si al final tot està correcte, al cap d'uns mesos, es pot aconseguir un ingrés que no serveix ni per cobrir el lloguer (a Pollença mateix es coneixen casos d'ajudes de 100 euros mensuals). Com diu Pepe de Pablo, secretari d'Acció Social de la CGT, totes aquestes ajudes "han quedat en pura propaganda. Tot plegat, ha estat un fiasco".

La situació és exasperant i desoladora.

« La majoria vol creure que tot anirà bé, que tornarem a la normalitat »

La conflictivitat laboral sota mínims

Amb tot aquest panorama, la situació dels treballadors que poden anar a la feina és dramàtica. En la majoria de casos, en sectors com el de serveis, la construcció o la indústria, l'angoixa i l'estrès són l'habitual en el dia a dia. Ningú sap cap on anirà tot plegat. Els treballadors dels sectors anomenats essencials, per altra banda, han vist sobrecarregada la seva feina.

L'últim any s'han viscut poquíssims conflictes laborals i molts han estat al sector públic. Això és una mostra clara tant de la por dels treballadors com del fet que hem assumit que som part de la solució a la crisi. Cal aguantar i tot anirà bé en un futur proper.

Des de l'estiu passat hi ha hagut conflictes en algunes empreses com la de telèfons a Telecomunicaciones de Levante S.L. contra una disminució del 35% en els salaris. Per altra banda, hi ha hagut petites mobilitzacions en el sector públic davant de la negociació per l'actualització salarial. També hi va haver un intent de vaga a la Societat Municipal d'Aparcaments i Projectes (SMAP) de Palma, però va ser desconvocada després que el TAMIB donés la raó als treballadors. A la EMT, també hi va haver diverses jornades de vaga. Així mateix, el sector sanitari també ha protestat per falta de personal. Una altra protesta va ser la de les netejadores de l'hospital Can Misses, a Eivissa, per mor de la forta sobrecàrrega de treball que han patit durant l'últim any. El mes de febrer també hi va haver un conflicte protagonitzat pels treballadors de la recollida de fems d'una quinzena de pobles contra Melchor Mascaró. Segurament hi ha hagut algun altre conflicte laboral. Però el desert és prou gran.

Tot això, amb una classe obrera que cada dia que passa, tot i tenir feina, ho té més complicat per subsistir. Als lloguers escandalosos i als preus desorbitats per comprar una casa, s'hi han d'afegir els increments dels preus dels productes bàsics i els salaris baixos. Encara pitjor en el cas de les dones: a les Illes Balears, cobren, a l'any, una mitjana de 3.350 euros menys que els homes.

Avui és un dimecres qualsevol del mes de març. Els treballadors estan esgotats, facin cua o siguin a la feina. A la ràdio han parlat de les conseqüències psicològiques que tindrà tot plegat en el gruix la població. La crisi és patent i són pocs els que no la veuen. La majoria vol creure que tot anirà bé, que tornarem a la normalitat. Potser la normalitat, a partir d'ara, serà la gent fent cua amb una bossa a la butxaca. Però això no és nou, ja passava abans●

Fotografies: Xavié Ferré

Les kellys:

una -nova- invisibilització en temps pandèmics

Text: **Sílvia Suau entrevista Paqui Martínez** @silsuau

Il·lustracions: **Tonina Matamalas** @toxina_

Pots explicar com era un dia teu, a plena temporada turística, abans de la pandèmia?

En el meu cas, com que estava a quaranta hores setmanals, la meua jornada començava a les 7:30 h i m'aixecava a les 5:45 per arribar a temps amb el tràfic de les carreteres mallorquines a l'estiu; quan els meus fills eren més petit havia de córrer més perquè els havia de deixar dormint amb ma mare... Bé, arribava, preparava el meu carro i els utensilis necessaris i anava a fer zones nobles (piscina, banys, recepció...). Un cop que acabàvem la nostra tasca, podíem berenar a les 8:30 fins a les 9 h. Després, anàvem a la bugaderia per recollir el nostre llistat de tasques...

Sou l'únic sector de l'hostaleria amb un llistat de feines assignat prèviament?

Exacte! Aquesta és una altra de les nostres reivindicacions: a tot el sector hostaler, les úniques que tenim un llistat de la quantitat de treball que hem de realitzar som nosaltres, les kellys. A un cambrer no li indiquen quantes copes ha de servir... ell té el seu horari, el fa i surt i, depenent dels clients que venguin, treballa més o manco. Els de recepció, el mateix: quan se'n va, n'hi ha un altre que assumeix la feina. Nosaltres, no... perquè un cop que acabam, només queden les de guàr-

Ea quatre anys, per aguait.cat, vaig tenir llargues converses amb Paqui Martínez, una de les representants de les Kellys Mallorca (del castellà, "las que limpian"). La situació era dràsticament diferent de l'actual: jornades esgotadores de més de vuit hores, automedicació amb analgèsics per suportar la sobrecàrrega de treball, externalització dels contractes d'algunes treballadores... Avui en dia, amb el monocultiu turístic que ha esgotat les seves possibilitats enfront de la crisi sanitària de la covid, moltes d'elles -les més afortunades- troben en situació d'ERTE o, directament, no han rebut cap ajuda perquè no han tornat a ser contractades.

dia i la nostra feina ha d'estar feta perquè elles puguin fer la seva: bugaderia, zones nobles, si hi ha qualche sortida, atendre les peticions dels clients... clar, elles també tenen el seu llistat. Per tant, les úniques que portam la feina que he de fer escrita a un full, som nosaltres.

I com continua la vostra jornada?

Idò depèn d'on treballem... en el meu cas, com que faig feina a un ressort, tenc unes distàncies molt grans. Per exemple, hi ha un quilòmetre de la bugaderia als apartaments o has de fer 200 o 300 metres estirant el carro, sense rampes i amb costes... Ens havíem d'ajudar entre totes perquè totes soles no podíem arribar amb el carro. Després començaven les nostres assignacions. En el meu cas, havia de fer quinze apartaments -¡quinze! amb el seu bany, cuina, terrassa...), però en un màxim de 15 minuts perquè si no no tenia temps de fer la resta.

Quinze minuts?!

Troben que és molt una hora per fer un apartament! Tu no pots fer 15 apartaments (abans en fèiem 18) i fregar els plats als clients... és que no pots! Perquè en la cuina, només per rentar -i eixugar, i col·locar, i etc.- els plats ja estàs 21'. Per tant, si fas tot allò que et diuen, un apartament seria com una sortida... necessitaria una jornada laboral de 15 hores... però en tens sis!

I quant de temps us donaven quan havíeu de fer la sortida d'un client?

A nosaltres se'ns va dir que una sortida es fa en 21'... i tu, en algunes, necessitaves

aquests 21' per treure la merda que ha deixat el client abans de començar a fer net: treure els fems, coses de platja que es deixen, roba bruta, fundes del sofà tacades... tot això no ho tenen en compte, tot lo contrari perquè ens deien, a més: "has de canviar la funda del sofà", "has de canviar els coixins dels llits", "has de procurar que no quedi res pols als cantons", "que no quedi cap teranyina", "que cap cortina estigui despenjada ni bruta".

I a quina hora acabàveu amb el vostre llistat?

Normalment a les 15:15... i ja anava a la bugaderia, entregava el llistat de tasques fetes, les incidències que m'havia trobat... perquè també havia d'estar pendent de tot i, si res fallava, avisar-ho perquè ho arreglessin... i clar, després d'explicar-ho tot a la governanta i, amb sort, sortia a les 15:30. Quan arribava a casa, em tombava al sofà i no era persona perquè la jornada, a ca meva, començava a partir de les 22 h. Hi ha hagut vespres que a les dotze del vespre feia el dinar de l'endemà... i en 5 hores m'havia de tornar a aixecar.

Tota aquesta feina, com la podíeu fer?

Idò hauries de venir cada matí a veure el que passa amb les pastilles i l'automedicació. Per poder aguantar la jornada laboral, l'ibuprofèn era fonamental, però a mi ja me l'han llevat. Llavors prenia un paracetamol, un tramadol... hi ha gent que aquest li cau molt malament. A mi no em cau bé perquè jo he d'estar desperta, agafar un cotxe i fer quinze apartaments cada dia! No podia anar adormida a la feina! Els relaxants musculars... una altra tassa d'això. Hi ha gent que en pren un i el dia següent s'aixeca com a nova... però a mi em fa efecte a les 8 hores: me l'hauria de prendre al matí quan vaig a treballar perquè em faci efecte el vespre! Però això sí, prenc nòtil, efferalgan... però ja no em fan res.

Vam parlar l'any 2017 i les vostres reivindicacions eren clares (reducció de l'edat de jubilació, prohibició de l'externalització de treballadores, compliment del Conveni d'Hostaleria de les Illes Balears, derogació de la reforma laboral, etc.). Creus que la vostra situació laboral s'ha modificat? S'han complert les vostres demandes?

No, res ha canviat i, de fet, anam a pitjor perquè ara la prioritat és salvar el turisme per sobre totes les coses... Salvar les treballadores mai ha estat una prioritat del Govern ni de la indústria turística. Pel que fa a la jubilació, demanam que se'ns reconegui com als miners o com a les hostesses de vol, que elles no fan, ni d'enfora, l'esforç físic que feim nosaltres, però es jubilen abans per perillositat. O un pi-

capeder... no entenem per què ells i les cambreres de pis, que tot és esforç físic, no podem tenir una jubilació reconeguda per l'esforç físic que feim... Bé, sí, és una qüestió d'estatus social.

Per tant, amb l'actual crisi de la covid-19, quina és la situació actual de les Kellys?

La situació és bastant complicada perquè encara no sabem si podrem començar a treballar aquesta temporada o si ens faran un ERTE, que és allò que la majoria tenim, o un ERE... no sabem res clar i això provoca que encara ens costi més organitzar-nos com a col·lectiu.

Quines diferències s'han donat entre les treballadores fixes i les subcontractades a aquesta crisi?

Idò les segones han acabat completament desprotegides... i això que els polítics digueren que, en teoria, cap treballadora es quedaria enrere. De fet, moltes no han pogut ni accedir al famós sou mínim vital... Per altra banda, moltes de les treballadores que eren fixes discontinües encara no han cobrat cap de les ajudes promeses... Per tant, a tot el gremi hi ha una situació desigual per a totes les treballadores.

Les kellys de Mallorca us estau organitzant? Teniu contacte amb treballadores d'arreu de l'Estat?

Sí, s'estan mobilitzant... també amb les de fora. De moment, han fet un vídeo per explicar la nostra situació laboral. Per problemes personals, jo no puc estar molt activa: ara lluit per les xarxes socials i don suport a les meves companyes... és el que puc fer actualment per al col·lectiu.

Quina és la relació real amb els sindicats?

Com sempre, no hi són ni se'ls espera... o realitzen accions fora de temps. A més, els sindicats s'han acomodats molt. Una altra cosa és que arrel dels moviments de les kellys s'han hagut de moure una altra vegada: veuen que sortim al carrer i ells, llavors, estan obligats a donar-nos suport.

Heu pensat crear un sindicat de Kellys?

Les companyes de Barcelona en tenen un... a les Illes les coses són diferents i encara no en tenim cap i no sé si cap dia en tindrem.

Com veus el futur del vostre gremi actualment?

Si abans ens manifestàvem tres o quatre treballadores, després de la pandèmia vendran temps molt, però que molt dolents: voldran tenir més beneficis amb menys personal i treball més precari. Per part nostra, es fa molt difícil la unió i les que donam la cara ho posarem molt malament... A més, si la patronal no apren del passat i dona un bon servei, és a dir, un turisme de qualitat i no de quantitat, el model turístic morirà, en la meua opinió●

Per a saber més:

Recomanem veure el documental

Organizar lo (im)posible, de Tonina Matamalas i Carme Gomis, per entendre la situació de les kellys. Al llarg dels 15 minuts del curtmetratge -el temps que tenen elles per a netejar una habitació-, parlen de salut, feminització de la precarietat laboral, migració, organització i resistència.
vimeo.com/224297049

Del SOSTurismo...

Les empreses que han de sostenir la nostra economia demanant (més) ajudes

Text: **Xavi E**

Gràfic: @instagram.com/sostenible.es

El darrer mes hem vist per tot tipus d'establiments uns cartells o pancartes amb la paraula SOS, tots en un mateix format. Encara que pot semblar una iniciativa transversal de la societat mallorquina, és tracta d'un manifest impulsat per les elits turístiques, acompanyades de la resta de sectors que en depenen d'ella. Un manifest que exigeix que la nostra societat funcioni com si no hi hagués una crisi sanitària, a més d'una ecològica, a nivell mundial. Queda més evident, si és que encara no ho era del tot, que a les elits els és igual que la gent treballadora s'hagi d'exposar a malalties per a poder sobreviure. Encara que hi ha una part del poder que demana que hi hagi una tornada «en condicions», en oposició a l'altra que directament menysprea la pandèmia i la nostra salut, la consigna és que s'ha de tornar a produir beneficis per a elles. I si de camí poden demanar un grapat d'ajudes, econòmiques i legals, idò millor.

Aquesta posició de poder de l'empresariat turístic a Mallorca no surt d'enlloc. Ben enfora de ser una decisió conscient de la gent, es va començar a cimentar durant el franquisme, una època on la gent de l'illa ben poc tenia a dir sobre com havíem de viure. Així, des de llavors, ha gaudit del suport dels Governos democràtics. No sempre explícit en les paraules (depèn de si és progressista o conservador), però sí en els fets, havent arribat fins al punt de donar ajudes i fer màrqueting gratuïtament a unes empreses que, suposadament, són capaces de sostenir l'illa. Han tengut carta blanca per destruir el territori, llevar-nos els recursos i explotar la gent que viu a l'illa. De cada pic són més i més sectors de Mallorca que depenen de l'economia turística, si és que no en formen part directament. És aquesta dependència la que dóna el poder de reptar directament al govern amb manifestacions davant el consolat, sense les represàlies que moltes d'altres que sí respectaven la salut han rebut, per posar un exemple gràfic.

Amb aquestes condicions econòmiques ja vulnerables arribà l'any passat la pandèmia que ho ha paralytat tot, especialment a una illa tan dependent de l'exterior com és la nostra. Tenint en compte que dos dels factors principals que han escampat aquesta pandèmia han estat la pèrdua

de biodiversitat i la hiperconnectivitat de la nostra economia, la nostra vulnerabilitat s'ha vist aprofundida encara més: ha quedat la meitat de la població o en ERTA o directament a l'atur, s'han multiplicat les coes per demanar menjar i més gent encara no ha pogut pagar lloguers o hipoteques. Davant aquesta situació i la manca d'una resposta útil de la classe política, no és sorprenent el suport massiu de la gent a iniciatives com SOSTurismo.

Quina ha estat la resposta dels governs a aquesta situació de precarietat generalitzada? Donat l'històric dels governs que hem tengut fins ara, i tenint un govern progressista durant la pandèmia, deduïm que el suport al sector turístic hauria de ser implícit. I així és: mentre es fan declaracions buides sobre la diversificació de l'economia i la transició ecològica, els decrets, els doblers i les ajudes legals van a l'empresariat turístic. Ajudes directes per a la gent treballadora, cap. Fins i tot en temps de pandèmia, que la gent havia de quedar tancat a casa, els desnonaments han seguit passant. Els preus dels lloguers se segueixen enfilant gràcies a l'economia «col·laborativa», que ha permès a l'economia turística ficar mà en l'habitatge. El camp mallorquí ja no només segueix en l'ostracisme, si no que s'està convertint en l'espai per a residències de luxe o de plaques solars, acabant de vendre la nostra economia als mercats exteriors.

Amb aquesta innovadora aposta pel turisme del Govern; probablement l'economia turística, les elits del turisme, podrà sortir de la situació amb encara més beneficis que abans. Potser recuperarem una normalitat on la precarietat és la norma. O trobarem una nova normalitat on la gent treballadora competeix per habitatge i per recursos amb els propis turistes pels quals fan feina. Ara bé, qui no se'n sortirà serà la gent, que quan la sobreexplotació del nostre entorn desmunti l'economia quedarà tirada sense maneres de proveir-se●

Todo incluido Incremento extremo del parque
Abusos sexuales Sobreexplotación de recursos
Deterioro del patrimonio histórico Borrado
Folklorización del patrimonio Empobrecimiento
Fondeos ilegales Colapso de servicios básicos
Incremento de la huella de Carbono Gentrificación
Saturación del servicio de urgencias Pérdida
Mamading Coches parados en medio de la
Contaminación acústica Pollas en la cabeza
Vertidos de aguas fecales Trabajo estancado
Accidentes Privatización de espacios públicos
Destrucción Desaparición de especies
Banalización Desaparición de la vida local
Todo incluido Incremento extremo del parque
Abusos sexuales Sobreexplotación de recursos
Deterioro del patrimonio histórico Borrado
Folklorización del patrimonio Empobrecimiento
Fondeos ilegales Colapso de servicios básicos
Incremento de la huella de Carbono Gentrificación
Saturación del servicio de urgencias Pérdida
Mamading Coches parados en medio de la
Contaminación acústica Pollas en la cabeza

SOSTENEN
DEIXA'T D

sostenir
SOM MOLT MÉS

Todo incluido Incremento extremo del parque
Abusos sexuales Sobreexplotación de recursos

... *al SOSTenible*

Carta perduda a través del temps

Hola estimat!

Aquests darrers dies he pensat molt en tu. Fa poc ens va deixar la mare i vam decidir preparar la casa per a que hi pugui viure qualcú altre. Jo no hi aniré per que ja fa una estona que he trobat el meu lloc on viure, on soc súper feliç.

Bé, la qüestió és que buidant les nostres coses vaig trobar una carta que m'escrigueres fa molts anys, a escola. Me va fer pensar en com han canviat les coses amb els anys i, com que la carta parlava dels teus plans de futur, he decidit respondre't. Sé que és físicament impossible que la llegeixis, la distància que ens separa és insalvable, però m'agrada pensar que encara me queda una petita part de tu dins meu. Record que escrivies la carta en un temps en què el futur era el lloc més esperançador, en la seva incertesa. Encara que has encertat, no te podries imaginar mai en quina manera! Quan t'ho conti, no t'ho creuràs.

En primer lloc, la feina. Estic especialitzat en salut i ajud a la gent com volies, però no soc el prestigiós metge que t'imaginaves. Hi va haver un gir molt gros en les ciències de la salut: malgrat que a vegades hi ha gent malalta a qui hem d'ajudar, la meua feina és educar a les meves companyes com evitar les malalties, i de camí mantenir un estat físic òptim. Alguna ocasió ve gent de la comarca a demanar-me consells, així que cert prestigi tenc.

Però això és només una part de la jornada. Aquí tothom fa feina per produir menjar. Potser no t'ho imaginaves, però és que ja fa una estona que a Mallorca va deixar de venir-ne de fora. Molta gent va partir per mor d'això, entre d'altres coses que m'estim més no contar-te. A vegades me fa gràcia pensar en com una persona que no havia posat mai un peu al camp va acabar en la vida pagesa, però tampoc va quedar altra opció.

Havent-te parlat de companyes i l'hort que mantenim, voldràs que et parli sobre la súper-família que deies que muntaria en trobar l'amor de la nostra vida. T'he de confessar que l'amor de la nostra vida no l'he trobat, però sí que he trobat una súper-família! Al principi, quan decidírem ocupar l'hotel abandonat, no ens acabàvem d'avenir, però ara ho feim tot plegades (no literalment, però quasi sempre estam fent les feines i el lleure amb altra gent de la comuna). Cadascuna de les persones que viu aquí té la seva habitació, fins i tot els infants, però només hi anam quan volem estar tot sols.

L'única cosa que troba a faltar és viatjar. Així com han quedat les coses és molt complicat viatjar, duu molt temps. La comunicació amb els llocs de destinació és també molt lenta, així que els viatges s'han de pensar molt per endavant. És per això que he decidit deixar els viatges per quan sigui més gran i no pugui fer la feina física. De fet estam elaborant un programa a la comuna. Donat l'aïllament que tenim, estam preparant una espècie de "servei obligatori", com la mili que van fer els nostres padrins. En complir 18 anys, les persones de la nostra comuna viatjaran durant un any per arreu per conèixer nova gent i experiències. Anirà amb cadascuna una persona major, acompanyant-la amb la seva saviesa i tenint alhora l'oportunitat de fer un preciós viatge abans de partir del món. Crec que a la mare li hauria agradat fer-lo.

Però bé, ho deixaré aquí crec. No tenim gaire paper, a la comuna feim servir sobretot pissarres (de fet aquests fulls els vaig agafar de calcs pares). A més, està davallant el Sol i no tenim molta llum, de manera que serà complicat seguir escrivint. Certament aquí no tenim les comoditats que dones per suposades, però la vida és més senzilla, que no fàcil. La feina és dura i no acaba mai, però ens la repartim per a que ningú quedi sobrecarregat.

Per tot això he pensat que, malgrat l'ocasió trista, havia d'aprofitar el record per contestar-te i dir-te que si trebal·leu plegades els vostres somnis es poden complir, encara que no sigui de la forma que esperàveu.

Una aferrada ben grossa!●

¶

La cançó dels invadits

No passareu! I si passeu,
serà damunt d'un clap de cendra
les nostres vides les prendreu,
nostre esperit no l'heu de prendre.
Mes no serà! Per més que feu,
no passareu!

No passareu! I si passeu
quan tots haurem deixat de viure,

sabreu de sobres a quin preu
s'abat un poble digne i lliure.
Mes, no serà! Per més que feu,
no passareu!

No passareu! Y si passeu
decidirà un cop més la història,
entre el sayó que clava en creu
y el just que hi mor, de qui és la glòria.
Mes, no serà! Per més que feu,
no passareu!

A sang i a foc avançareu
de fortalesa en fortalesa,
però, què hi fa si queda en peu
quelcom més fort: nostra fermesa!
Per' xò cantem "Per mes que feu,
no passareu!"

APEL·LES MESTRES
Flors de sang, 1915

Apel·les Mestres

Text: Isa Nadal, Manu i Ana Sainz

Bales de foam

“La política, que és una activitat exclusivament humana, necessita per al seu desenvolupament una absoluta llibertat d'expressió, i sense ella, perd tot el seu caire polític per adquirir-ho policial”. A aquesta cita de María Zambrano tan sols faltaria afegir-hi 'llibertat de manifestació' i ja tindríem una descripció acurada del que hem vist als carrers de moltes de les ciutats de l'Estat els darrers mesos. La policia i els mitjans de comunicació han atacat durament i sense miraments les protestes ciutadanes originades per l'empresonament de Pablo Hásel, en un context on conviuen la fatiga pandèmica, la desesperança social i el creixement de la desigualtat, la polarització i el descrèdit de les institucions polítiques i judicials. Però, com hem arribat fins a aquí? Pot haver-hi, donades aquestes variables, algú que es sorprengui si es cremen uns quants contenidors?

Parlar de la protesta a Espanya requereix mirar enrere i recórrer la seva història recent; des de les lluites antifranyquistes fins a la Spanish Revolution, passant pels moviments globals antibèl·lics i mediambientals. Sense aturar-nos en si estem aplicant la semàntica millor o pitjor, és difícil negar el caràcter creatiu i no violent de les accions que s'inicien, fa ara deu anys, amb el 15-M. I és també difícil ignorar la reacció autoritària i criminalitzadora de l'Estat vers aquestes. Olivar Olmo i Urda Lozano apunten, a *Protesta democrática y democracia anti-protesta* (Pamiela, 2015), que les multes i càrregues d'antidisturbis amenacen amb convertir Espanya en un Estat policial, en una pseudodemocràcia que fa callar certs drets, en particular els que tenen a veure amb l'oberta disconformitat davant la injustícia. Emmarcades dins un horitzó tecnològic, ens encaminem des de fa anys a una societat neoliberal de vigilància massiva on revivim constantment aquell vell debat fal·laç en el qual hauríem de triar entre llibertat o seguretat –o era socialisme?–, i tot i que la repressió de la protesta no

s'origina amb el 15-M – recordem la llei Corcuera de l'any 1992 –, la deriva autoritària per part de l'Estat en la seva contra és destacable, essent denunciada per organismes tant nacionals com internacionals. Servint-se d'insults, entre els quals figuren les proeses *filotarres* o *perroflautes*, i d'altres formes de desacreditació, els mitjans de comunicació i la classe política van semblar el camp perfecte per a legitimar les seves eines de desarticulació de la protesta social. Sense valorar l'èxit de la mateixa, cal entendre des d'on s'origina: després de tres anys de crisi i de crues retallades, incloent una reforma laboral que va tenir com a resposta dues vagues generals (al setembre de 2010 i al gener de 2011), sorgeix a Madrid de forma espontània i fent un ús precursor de les xarxes socials per a la seva convocatòria, una acampada a la Puerta del Sol, que es replicà ràpidament per nombroses ciutats del territori espanyol.

En un context de dura crisi econòmica marcada pel rescat a les entitats financeres i les polítiques d'austeritat imposades amb mà de ferro, no hauria d'haver sorprès a ningú que part de la ciutadania s'indignés i okupés les places per a repensar, de forma pacífica i assembleària, alternatives a la precarietat i a un sistema polític escassament representatiu. Tenint en compte que la modelica transició no va ni trencar amb les velles formes de les forces de seguretat, potser és més fàcil comprendre la reacció al fet que durant varies setmanes existissin ciutats paral·leles que contaven amb els seus propis mecanismes de gestió, decisió i comunicació. A Poéticas de la oposición:

política y obra cultural en la España actual (Brumaria, 2018), Snyder dóna compte de com aquells dies d'emocions compartides, de coscos junts reconfigurant l'espai públic i de potencia transformadora prenen forma en una producció cultural crítica amb el règim del 78 i les seves conseqüències (de fet, la creació artística ha devingut polèmica en moltes ocasions). El reforç de la PAH, les diferents marxades i mareas, les assemblees de barri, l'auge del feminisme, entre d'altres, fan palesa la gran fita social que significà ja que, com refereix Guillem Martínez, “l'ús polític de la violència – la capacitat governamental de decidir el que era violència i el que no, de condemnar l'assenyalat i omitir allò no assenyalat – se'n va anar en orris al 2011 [...] s'apuntaren noves violències, com la política, l'econòmica, la judicial o la policial”. La repressió no es podia fer esperar: en alguns casos va ser més brutal que en altres i va suposar, anys després, alguna condemna judicial acompanyada d'un convenient canvi de càrrec. A més, s'havia de sofisticar. Així és com el govern de M. Rajoy aconsegueix tirar endavant una legislació capdavantera i inimaginable en qualsevol democràcia consolidada: la llei Mordassa.

Aquesta introdueix una sèrie d'innovacions dissenyades a reforçar la impunitat de l'acció policial i a criminalitzar la protesta: d'una banda, es restringeixen els drets de vaga i manifestació sense notificar, la capacitat de fer-ho a prop de les institucions públiques –depenent del que considerem com instigació a l'alteració de l'ordre– i l'ús de les xarxes socials per a la convocatòria espontània; de l'altra, es

2008 <i>Crisi financera (La Gran Recessió)</i> Va originar-se als Estats Units i va estendre's globalment, soscavant les borses, enfonsant les economies i inaugurant un període de retalles i d'austeritat.	2010 <i>Reforma Laboral</i> Aprovada pel PSOE, després va convocar-se una vaga general (29 de setembre de 2010), en contra de la regressió en dret laboral que suposava aquesta reforma.	2011 <i>Marcha Popular Indignada</i> Mobilització social pacífica, no violenta, que aglutinà persones de diferents comunitats autònomes en la marxa cap al centre d'Espanya a juny i juliol.	2012 <i>Vaga General</i> Va ser convocada pel dia 29 de març de 2012, en resposta a la Reforma Laboral que va aprovar el govern de Rajoy i les conseqüències sobre els drets laborals.	2012 <i>Vaga General europea</i> Coneguda com 14-N, va ser convocada per organitzacions sindicals espanyoles i van sumar-s'hi diferents països de la UE, que també aturaren o que donaren suport.
2009 <i>Naixement de la PAH</i> Tracta de donar resposta ciutadana a la impossibilitat de fer front a la hipoteca i altres abusos bancaris contra les persones en matèria d'habitatge.	2011 <i>15M</i> O moviment dels indignats, a partir de l'okupació de les places, va inaugurar un procés de protestes pacífiques en contra el domini financer i el bipartidisme.	2012 <i>Reforma Laboral</i> Aprovada pel PP, va provocar dues vagues generals convocades no només per organitzacions sindicals, sino també per moviments socials com el 15-M.	2012 <i>Rodea el Congreso</i> Conegut com 25-S, va contenir-se amb un enorme desplegament d'antidisturbis i càrregues que van saldar-se amb desenes de detencions i de persones ferides.	

o la protesta silenciada

penalitzen les gravacions a policies, evitant així que quedi registre de possibles abusos de poder, sense oblidar que tot i ser obligatori, moltes vegades la policia no està correctament identificada. Va anar acompanyada d'una reforma del Codi Penal en la qual la categoria de "faltes", passen a tractar-se de delictes lleus o infraccions, de l'àmbit penal a l'administratiu. De nou, atorgant més discrecionalitat a la policia, atès que les actes aixecades en l'exercici de la seva funció tenen presumpció de veracitat (art. 57.1 i 137 de la LRJAPAC25 i article 52 de la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana). Cal afegir-hi la llei Antiterrorista, pactada amb el PSOE també a 2015, i aplicada alegrement contra la sàtira, l'humor i la creació, per acabar d'emmarcar la repressió des de instàncies del poder executiu i judicial.

Entendre la democràcia passa per concebre-la com un règim polític en què el descontent ciutadà i les actituds contestatàries del poble haurien de ser escoltades i acollides. La protesta és una eina legítima de mobilització social i il·legalitzar-la, deslegitimar-la i reprovar-la és tallar aquest canal de manifestació ciutadana. Perquè l'exercici d'aquest dret no sigui arbitrari es recull a l'article 11 del Conveni Europeu de Drets Humans. Llavors, la repressió de la protesta pacífica constitueix una infracció, no sols per vulnerar un dret protegit, sinó també per fomentar l'efecte desànim que desincentiva les persones a protestar. La suma de la llei Mordassa a la repressió - i no només mitjançant la brutalitat policial contra manifestants, sinó també mitjançant sancions administratives, processos judicials, identificacions arbitràries, retencions i detencions durant 72h...-, configura un escenari en què potser resulta més atractiu quedar-se a casa fent pessigolles als peus de Twitter amb un misto encès.

Per oferir dades d'un dels pocs centres que investiga, controla i actua en matèria de Drets Humans, Irídia va

« En un context de dura crisi econòmica marcada pel rescat a les entitats financeres i les polítiques d'austeritat imposades amb mà de ferro, no hauria d'haver sorprès a ningú que part de la ciutadania s'indignés i okupés les places »

atendre al 2018 a Catalunya 115 sol·licituds d'actuació davant situacions de violència institucional, 70% de les quals responien al context de la protesta; al 2019 aquestes havien augmentat fins a les 248, i representaven un 87% de les denúncies. Dels 20 casos atesos fins a març d'aquest 2021, 17 s'emmarquen en aquest àmbit. Crida l'atenció que les protestes que més agressions per part de la policia registren, segons la Red Malla, són les esdevingudes per la sentència del Post-Procés, els moviments feministes i les demandes pel dret a un habitatge digne que, juntament amb les antifeixistes, són també les que es resolen amb més detencions. Espanya es troba en el punt de mira d'Europa perquè a més de vulnerar els drets, les denúncies per aquests tipus d'actuacions policials s'arxiven sense investigar.

Que la violència genera més violència no hauria de resultar epifania per a ningú, però tal vegada sí la necessitat de buscar respostes des d'altres llocs al perquè de la perpetuació d'aquest fenomen. La rèplica de l'Opressió enfront de l'organització pacífica, col·lectiva i assembleària ha estat i és virulenta i continuada, i en molts casos no pot escudar-se

en la bidireccionalitat de la resposta-reflex del lema pamfletari. Però els artefactes de control mantenen ben greixats els seus engranatges de defensa; o pot negar-se l'evidència d'aquells actes vandàlics instigats en tantes manifestacions per uns joves radicals que van resultar no ser el que aparentaven? És dolorós ser testimoni de la prohibició de les concentracions i manifestacions del 8M mentre es succeïen mobilitzacions d'hostelers, reunions d'ultras - per no citar la desfílada neonazi sota el lema 'el jueu és el culpable' -, i tot enmig d'aquesta crisi pandèmica. El país en què vivim empresona per terroristes a uns joves d'Altsasu i rebaixa condemnes a manades de violadors, condecora a torturadors i permet l'abús de poder. En un context en el qual regna la postveritat i la polarització, els moviments socials s'enfronten a l'artilleria pesant del patriarcat i demés forces opressores que responen amb bombes nuclears als atacs al sistema. L'Estat es defensa - però no ens protegia? - no tan sols amb uns cossos de seguretat que dubtosament compleixen els serveis associats al càrrec, si no també amb la veu i la mirada dels mitjans de comunicació i xarxes socials -donzelles dels poders fàctics-, que es transformen en el seu principal canal de transmissió. Mentre des de les institucions no es prenen mesures per a solucionar els problemes de les ciutadanes, el relat oficial que silencia la història de la revolta ens vol fer creure que el canvi no és possible, que no és així que aconseguirem els drets●

2013

Rodea el Congreso

Convocada per la Coordinadora 25S contra l'aprovació de la llei Mordassa, va desplegar més de 1.000 antdisturbis i va acabar amb detencions i condemnes de presó.

201...

Naixement dels col·lectius

La impunitat dels abusos policials contra manifestants engegà iniciatives com *Ojo con tu ojo*, *StopBalesdeGoma*, *NúmeroDePlacaYa*, *Di No a las Identificaciones*.

2015

Reforma del Codi Penal

Va comportar canvis importants, entre els que destaquen la introducció de la pena de presó permanent revisable, i la conversió de les faltes en delictes lleus.

2015

Llei de Protecció de la Seguretat Ciutadana

Identificacions i escorcolls preventius, valor probatori de la paraula policial, impossibilitat de gravar la policia, 600.000 euros per "pertorbar la seguretat".

Diferents campanyes de protesta contra la privatització de la sanitat i de l'educació; les retalles en serveis socials; l'emigració forçada i la precarietat....

2012-... *Marea Blanca, Verd, Taronja, Vermella, Negra, Violeta...*

Després de visitar Espanya, va instar les autoritats espanyoles a adoptar normes clares sobre l'ús proporcionat de la força pels agents en el context de protesta.

2013 *Comissari pels Drets Humans del Consell Europeu*

Per la fi de les retallades i la dimissió de Govern en el context d'emergència social, desenvolupada pacíficament, però acabà amb disturbis, detencions i ferides.

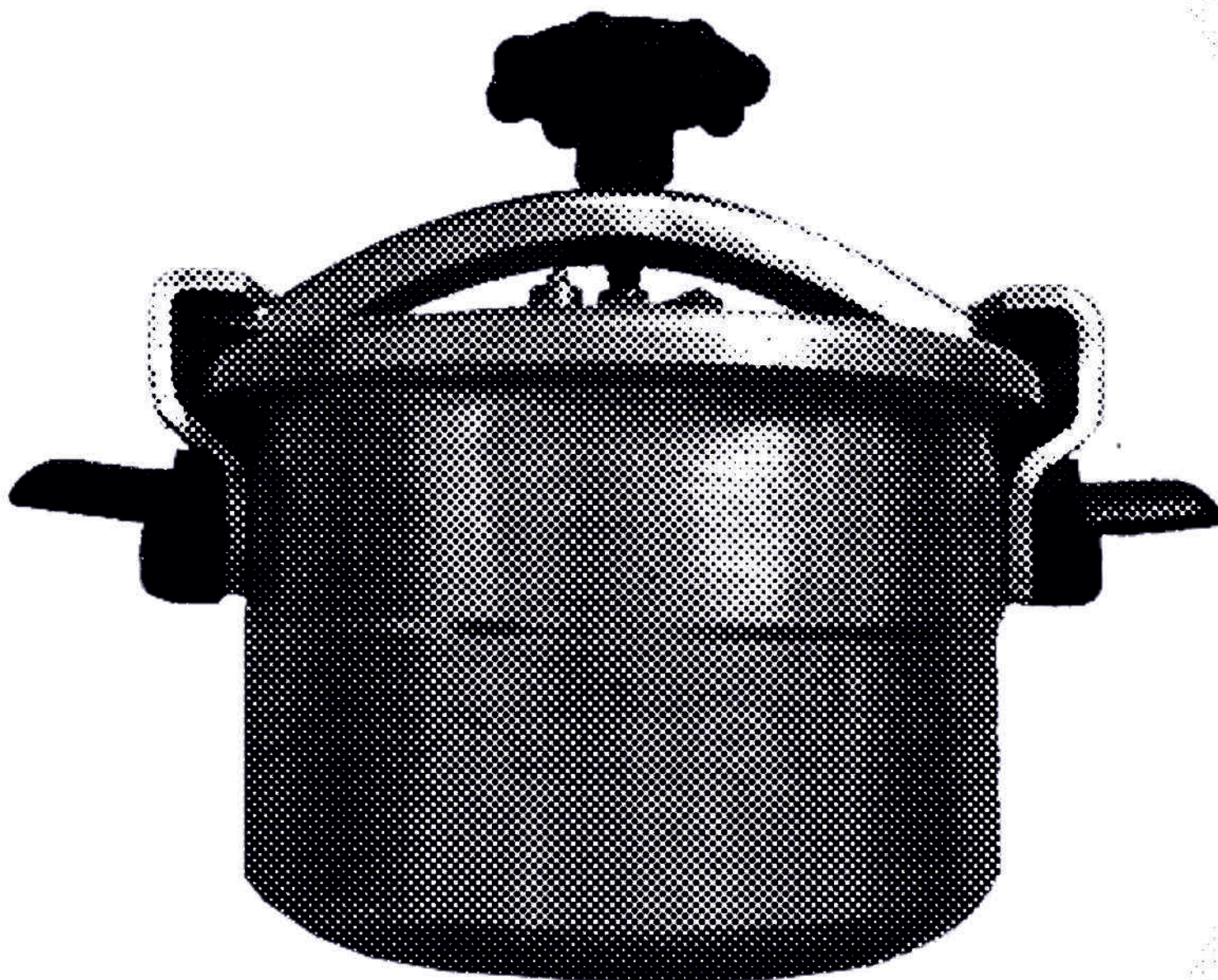
2014 *Marcha por la Dignidad*

Aprobat pel PP i PSOE, persegueix el terrorisme yihadista, però també tipifica com terrorisme els atemptats contra l'ordre institucional, la rebel·lió o la sedició.

2015 *Pacte Antiterrorista*

En diverses ocasions, el Tribunal Europeu de Drets Humans ha condemnat Espanya per permetre i no investigar abusos policials contra manifestants en la protesta.

201... *Condemnes a Espanya per la vulneració de DDHH en protestes*

Bull la ràbia

Text: **Pau Guerrer**

El 16 de febrer vam despertar amb una imatge que recordarem. La detenció del raper Pablo Hasél a la Universitat de Lleida.

Les condemnes per motius d'expressió, administratives o penals, segueixen sent una realitat constant d'aquest segle XXI. Els càrrecs habituals han sigut Ofensa als sentiments religiosos i Injúries a les institucions o a la Corona. Destaca, per quantitat i duresa dels casos, el delictes d'enaltiment del terrorisme, amb més de 150 penes de presó, xifra que ha multiplicat la quantitat de casos des de la dissolució d'ETA, fa una dècada.

La llista de músics amb aquests càrrecs és llarga, alguns dels casos han generat gran controvèrsia i eco social com els de Soziedad Alkoholika, Strawberry o La Insurgencia. L'entrada a presó de Hásel, condemnat per Apologia per segona vegada, basant-se en lletres de cançons o tuïts, és un dels casos més coneguts. A més, fa front a més processos en marxa que probablement allarguin la seva estada a la presó, en una clara fustigació que actualment afecta fins i totx a la seva advocada defensora, denunciada per sindicats policials.

L'exili de Valtornyc és un altre exemple que ens dol de prop i és reflex de com aquesta persecució s'acarnissa amb alguns caps de turc, per deixar ben clar

a la resta de rebels el que els hi pot arribar a passar si es passen amb allò de la llibertat d'expressió.

Des del mateix dia de la detenció, es van convocar desenes de protestes a tot l'estat. A pesar de la rapidesa i les restriccions dels temps, s'estenen i tenen una resposta popular significativa als carrers.

A moltes d'elles, grans desplegaments policials fan front a les mobilitzacions amb identificacions, assetjaments i dures càrregues que han deixat gran quantitat de detencions, multes i ferides, com la jove que va perdre un ull degut a un tir de FOAM. Es registren enfrontaments a Catalunya: Lleida, Girona, Vic, Reus, i a Barcelona amb especial intensitat, on s'allarguen durant dues setmanes. També hi ha aldarulls a Madrid, València i Granada. Durant el següent mes segueixen les convocatòries, moltes d'elles de caràcter anti-repressiu.

A Mallorca, el dimarts 16 de febrer es duen a terme protestes a Manacor i Palma, i a Menorca es duen a terme a Maó. Tot i que no hi ha detencions, s'aixequen actes i multes que sumen 16.218 euros sobre 21 persones a Palma i Maó

A Palma, Delegació de Govern, que ja va desautoritzar una convocatòria el dia 6, també prohibeix la concentració pel dissabte dia 20. Tot i les pressions, Arran, JJLL, SEPC, Fanatiks i altres tornen a realitzar una convocatòria per les xarxes, i a les 19:30h a la plaça Pere Garau es reuneix la gent vigilada per gran quantitat de policia que duu a terme algunes identificacions. Part del grup surt manifestant-se arribant fins a Plaça Espanya. Sembla ser que ja han arribat algunes multes per aquesta jornada.

El SEPC convoca, el dia 22 de febrer, una Vaga i una concentració a la UIB. Un mes després, el dia 20, es convoca una nova concentració a Palma.

El saldo general de detencions és de més de 140 a tot l'estat. També hi ha hagut ingressos a presó com el de Cristian Mestre a Granada, ja al carrer. A Barcelona ingressen William i Carles, qui van sortir 10 dies més tard.

També a BCN, el dia 27 els Mossos detenen a 8 anarquistes senyalant-les com a protagonistes dels aldarulls. Temptativa d'homicidi i pertinença a grups violents i organitzats són algunes de les acusacions per les que ingres-sen a presó provisional sense fiança. També es realitzen registres a dues Okupes del Maresme. Tres setmanes més tard, Sara, acusada de llençar líquid inflamable a una furgoneta policial, surt en llibertat amb càrrecs després d'un recurs de la seva defensa mitjançant proves biomètriques.

Quasi un mes més tard, el dia 18, segueixen les detencions (6 a Vic, 2 a Navar-cles i una més a Tarragona). El març acaba amb dos detinguts més a Lleida. També prossegueixen les iniciatives solidàries.

Tot i que l'empresonament d'un raper ha pogut ser el fet que ha obert aquest cicle de protestes, és només el reflex d'un rerefons més complex, l'espurna que encén un combinat inflamable on es mesclen molts condicionants i des-content acumulat.

Evidentment es pot partir del fet que la pandèmia en només un any ens ha portat a una situació sense precedents, una amenaça tant global com la de la por que s'ha imposat. Si l'antiga normalitat ja era un complet desastre, les perspectives que genera aquest nou escenari són encara menys encoratja-dores. Estem vivint una crisi sanitària i social en un continu estat d'alarma, l'ansietat i el descontentament s'estenen i a vegades, esclaten.

Un altre factor és la Impunitat, un dels atributs de la Marca España: la de la Corona que segueix acumulant escàndols mentre altres acumulen càrrecs per denunciar-ho, la de la corrupció endèmica, la del "ric mai entra i el po-bre mai surt", en la qual es persegueixen rimes rebels mentre s'aboleixen a militars que desitgen la mort de 26 milions d'aquelles a qui cobren per de-fensar.

Impunitat també és que a un poble andalús es dispari foc real contra les pro-tes-tes en resposta a una pallissa protagonitzada per dos policies borratxos (ambdós ja en llibertat provisional i amb una denúncia creuada a l'agredit per atemptat a l'autoritat i lesions).

Fets com aquest porten a la indignació en una època en la que s'estan conso-lidant mètodes de control social excepcionalment durs, mentre es multipli-quen els casos dels abusos policials que, quan surten a la llum, encenen els ànims. Mentrestant, la Llei Mordassa constata la seva vigència en la pràctica (més sancions durant la pandèmia que en els 5 anys anteriors), encara que la derogació era una de les promeses que va donar vots als socis d'aquest go-vern.

I si el cas de Linares parla per ell mateix, també ho fan els tocs d'atenció d'organitzacions de Drets Humans i fins i tot de tribunals i organismes Eu-ropeus. Inclús en els discursos dominants, la "Normalitat democràtica" es posa en dubte.

En aquest any pandèmic hem contemplat a inaudits nous protagonistes protestant als carrers: des de "pijos" de barris alts demanant el cap del Cole-tas, al negacionisme militant. Marxes nazis autoritzades, trumpistes armats assaltant capitolis, o més a prop, la reveladora trajectòria de la "Resistència Balear" de l'empresariat local. Mentrestant, molts moviments populars, tra-dicionals protagonistes de les protestes, entre anul·lats per la distància social i cautelosos per les estrictes mesures sanitàries, fan front a una època ex-cepcional amb menys força que mai. "Els carrers no són sempre nostres".

La intoxicació, el desconcert generalitzat i una polarització creixent, estan sent el caldo de cultiu d'un feixisme que sempre ha sabut treure benefici dels temps difícils. Un altre virus amb el que vivim i s'estén amb la impunitat i el blanquejament.

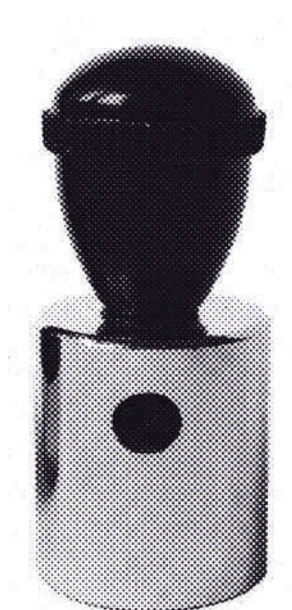
La criminalització de la protesta ha arribat des del front polític, policial ju-dicial i ha comptat una vegada més amb el suport dels grans mitjans de co-municació. Amb l'acarnissament estrictament necessari, tant les bales de FOAM com les plomes dels mitjans han tornat a apuntar al mateix blanc, o més ben dit al vermell, com el bàndol que sempre rep.

Va ser clau el seu protagonisme a les campanyes desfermades contra els ra-pers perseguits, contra l'independentisme i les que vinculen l'anarquisme com a suposades organitzacions violentes i internacionals. O aquella que porta mesos en marxa contra els joves, als quals s'acusa contínuament d'irresponsables i després quan reaccionen davant el que els sembla injust, se'ls apallissa i deté. Com a mínim hi ha 38 menors d'edat entre les detingu-des en les recents protestes.

Amb l'habitual enfocament sensacionalista de la premsa groga es torna a ob-viar que la gran majoria de protestes s'han desenvolupat sense incidents, posant l'atenció en les imatges d'aldarulls i els contenidors que tant polarit-zen la societat amb l'afany de deslegitimar, davant la opinió pública, lluites que tracten de defensar drets legítims i essencials com la llibertat d'expres-sió o el dret a la protesta. És a dir, posant a debat les formes per a diluir el fons.

A dia d'avui no només hi ha artistes entre reixes, exiliades o perseguides. Esperem que la solidaritat mostrada amb aquests casos, s'estengui també amb el suport de lxs multades, detingudes i empresonades a les protestes. S'han obert varies campanyes solidàries per a això.

Amunt les que lluiten!●

ellokal.org/antirepressio

todoporhacer.org/casos-represivos-febrero

Presxs 27F

Número de compte corrent:

ES43 3025 0018 9114 0005 7792.

Per la defensa jurídica de: Sara, Maria, Alberto, Danilo, Jaliene, Emmanuele, Ermanno i Luca.

El nombre de desnonaments en el tercer trimestre del 2020 es situa en 334 a les Illes Balears. D'aquests pràcticament el 80% són per impagament de lloguer degut a les gran pujada que ha fet els darrers 5 anys el cost de l'habitatge a les nostres illes. Els desnonaments per impagament d'hipoteca són una minoria a d'avui tot i que encara són un problema. Els desnonaments són la cara més violenta de la lluita per l'habitatge i la gentrificació que sofrim a Mallorca.

Desde primera hora del matí comencen a atracar-se a la porta els primers companys. S'intenta arribar el més prest possible per assegurar la porta. Així com va sortint el sol arriben més companys. És important arribar prest perquè la policia no tanqui el carrer, ja que poden venir abans de l'hora prevista, fent impossible evitar el desnonament.

Aquestes llargues hores es viuen amb cert nerviosisme per la incertesa de si s'executarà o no el desnonament. Tot així, hi ha un ambient de germanor i resistència. Són moltes hores esperant amb fam i cansament, però entre nosaltres ens cuidam. Els veïnats solen dur cadires, beguda i menjar. Els que ja ens coneixem reforçam els nostres llaços i en teixim de nous amb altres. Són vincles reals de resistència i suport mutu que motiven més a aguantar i ho fan tot més fàcil entre rialles i mentre ens contam les nostres misèries.

En un desnonament hi trobam de tot; des de veïnats del barri, estudiants, jubilats, joves militants, fins un llarg etc. Molta d'aquesta gent sol ser gent que també es troba en una situació similar, molts d'ells han sofert un desnonament o n'estan pendants.

Durant el dematí es passa pels carrers adjacents amb un megàfon avisant del desnonament. Les reaccions dels veïnats sempre són variades; n'hi ha que se sumen al desnonament i n'hi ha que insulten o es burlen. Però el que més abunda és la indiferència total. Això no és una coincidència, ja que respon a una actitud individualista tan pròpia del capitalisme i de la seva ideologia homogènia. A més, gran part d'aquesta gent té una concepció dels desnonaments com a simple fets aïllats i no sistemàtics. No conceben que aturar un desnonament no és només perquè una família perdi la casa sinó que és una lluita col·lectiva que pretén assenyalar el problema d'arrel, és a dir, el posicionament de l'estat en defensa del capital i reclamar el dret a l'habitatge.

« La ideologia homogènia d'aquest capitalisme ferotge dominant provoca que, fets com aquests, passin desapercbutos i inserits en el cinisme d'una rutina diària »

Els serveis socials estan plens de traves burocràtiques que dificulten i fan infinit qualsevol tràmit. A més, els serveis socials actuen amb malícia fent tot el possible per no tramitar qualsevol ajuda. La humiliació, així com el fet de no informar correctament a la persona afectada en qüestió, són algunes de les seves pràctiques habituals. Moltes persones afectades amb una situació de salut dèbil han denunciat com els serveis socials han fet cas omís del seu estat de salut i, a través del maltractament psicològic i el menyspreu, han fet tot el possible per no facilitar-los ajudes. També és habitual que es doni el cas de què aquestes pràctiques es produeixin en major freqüència en persones analfabetes, aprofitant-se així del seu desconeixement sobre el tema que l'afecta i assegurant-se que no entenen els documents que els hi envien. Així com també els insults, les amenaces i la criminalització són habituals per part dels serveis socials. S'ha donat el cas que amb persones amb càncer se'ls ha pressionat perquè treballassin quan no estaven en condicions de salut per poder-ho fer. Arran d'això, s'ha volgut pressionar a aquestes persones a abandonar l'illa, tractant-les així com un destorb.

L'actuació de la Comitiva Judicial tampoc està exempta de violència i enganyos. Un dels seus mecanismes és, des del primer moment que arriben, voler introduir-se dins l'habitatge en qüestió, moltes vegades volent rompre el grup que resisteix davant el portal. El pretext utilitzat és el de voler parlar amb la persona afectada per traçar un acord conjunt, quan el que fan és enganyar-la i utilitzar una estratègia; una vegada estan dins l'habitatge, no moure's d'allà i esperar així l'actuació policial. La clau

d'aquesta tàctica és que baix aquesta falsa imatge de pacifisme i de voluntat negociadora, enganyen a les persones afectades i al final aconsegueixen dur a terme el desnonament.

O directament es dona el cas que es neguen a parlar amb l'interlocutor o interlocutora de l'organització la qual defensa l'afectat -en aquest cas Stop Desnonaments Mallorca- negant així qualsevol possibilitat d'acord entre les dues parts.

Sigui com sigui una vegada trobat el conflicte, la Comitiva intenta per tots els mitjans ficar por a la persona afectada, així com desacreditar i humiliar a l'organització que defensa aquesta persona en qüestió. Aquests mecanismes no són fets casuals; sinó que com a funcionaris de l'estat el que volen i pretenen és deslegitimar a la persona afectada i defensar el propietari.

La violència sistemàtica d'un desnonament

Text: **Caterina i Marky** @aguakate1_

Gràfic: **Militant de Stop desnonaments i Arran**

Cal recalcar el to fred i indiferent amb que tracten a la persona afectada, una vegada veuen que ja no hi ha res a fer i que s'ha aturat el desnonaments. Aquesta actitud no fa més que demostrar una vegada més l'obvietat de la posició de l'Estat en defensa del propietari i del capital.

La policia sol aparèixer sempre abans de l'hora prevista. Solen intentar tancar el carrer el més prest possible per poder desnonar tranquil·lament i sense imatges. Per això sempre s'intenta ser-hi abans que ells, sinó el desnonament està perdut.

Si no poden tallar el carrer, el que fan és dedicar-se a estar tot el dematí intimidant i amenaçant. Pareixen voltors amb fam fent voltes al carrer del desnonament fins el moment de baixar de la lletera. Si som molts no sol anar a més i el desnonament se suspèn. Sinó les amenaces i intimidacions són constants. Intenten per totes les maneres que la gent s'aparti de la porta anant de bones, identificant, amenaçant amb multes, fent amagaments de càrrega, etc. Si poden ataquen directament empenyent i colpejant. Per exemple a Can Capes varen acorralar a la gent i els varen apallissar, així com també el cas de Verge de Lluc que van torturar impunement els companys que resistien al portal, fora de la vista dels que eren a fora.

Tot i que els cops i la violència física són la part més visible, al final s'espasen. En canvi les multes no, la repressió econòmica és silenciosa però més dura. Tenint en compte l'alt cost de la multa i que la situació econòmica de les persones afectades sol ser precària, moltes vegades no se li pot fer front. Aleshores, estam davant una tàctica de repressió camuflada i precisament per això, violenta. Els desnonaments no són més que una conseqüència de convertir l'habitatge en una mercaderia amb la qual traficar. La lluita per l'habitatge és una lluita col·lectiva i per això els desnonaments també ho són. No es tracta només de si tal o qual família es queden al carrer sinó de lluitar per una cosa que és de tots i és la venda.

I no només això, sinó la manera en què la ideologia homogenia d'aquest capitalisme ferotge dominant provoca que, fets com aquests, passin desapercibuts i inserits en el cinisme d'una rutina

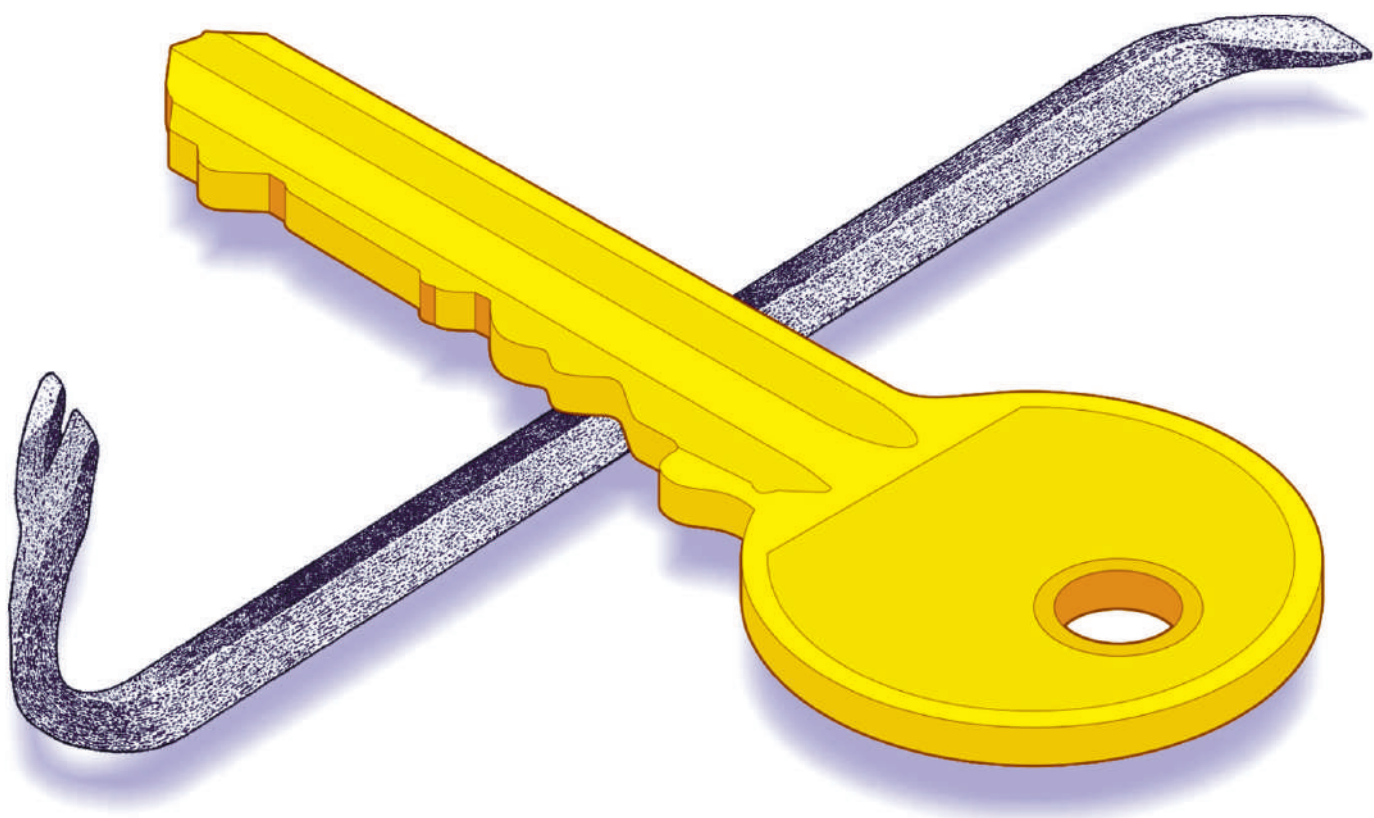
diària, submergint els plors desesperats i el patiment de totes les famílies desnonades en un silenci i una invisibilitat terrorífica. Tanmateix aquestes famílies formen part dels oblidats, dels invisibles i la violència que sofreixen és doble; per una part el desnonament en si i per una altra part, la criminalització que sofreixen en ser considerats per molta gent com paràsits i culpabilitzant-los de la seva situació.

Per això, aquesta lluita ha de ser horitzontal i solidària. No podem establir jerarquies entre els que aturen les persones que han de desnonar i els que van a aturar-los. Hem de construir organitzacions basades en el suport mutu. No necessitam més ONG que funcionen com empreses que volen beneficis mediàtics. Aturar un desnonament és atacar el Capital des de la seva base, la propietat privada. Emperò al final no va més enllà de la lluita aferrissada perquè una família més dormi al carrer. Per això hem de passar a l'atac i okupar. No només resistim a les nostres cases sinó que si no en tenim, les prenem per la força.

Els desnonaments són un dels elements més evidenciadors i sobre tot visibles d'aquests sistema ferotge i és la nostra mà està assenyalar-ho i denunciar-ho, això si, sempre per integrar-lo a una crítica més profunda, radical i indicant el seu caràcter sistemàtic. Perquè tot això va més enllà; necessitam organitzar-nos amb els nostres amics, família, veïnats i companys per acabar amb el problema d'arrel.

Acabar amb Estat i Capital és fonamental per procurar-nos una casa per a tots i totes, mentre les nostres cases siguin una mercancia n'hi haurà de buides per cobrir l'oferta i gent sense casa per cobrir la demanda. No hi ha futur més enllà si no acabam amb la mercantilització dels nostres recursos bàsics, de les nostres vides i de nosaltres mateixos, i si hi ha un futur així ens sembla completament terrorífic.

Organitzem-nos, ajuntem-nos i lluitem per acabar d'arrel amb el problema per eliminar els símptomes. Siguem radicals, acabem amb el Capital●

Nostàlgia de futur

Text: **Adrián Almazán Gómez**

Il·lustració: **María Luciana Giachino** @luzdebambi

*La revolució social del segle XIX
no pot treure la seva poesia de el passat,
sinó únicament del futur.*

Karl Marx

Avui dia no no basta amb canviar el món; el que importa per damunt de tot és conservar-lo. Després el voldrem canviar, i molt, fins i tot de manera revolucionària. Però primer hem de conservar-lo, en un sentit autèntic, en un sentit que no admetria cap dels homes que es diuen a si mateixos conservadors.

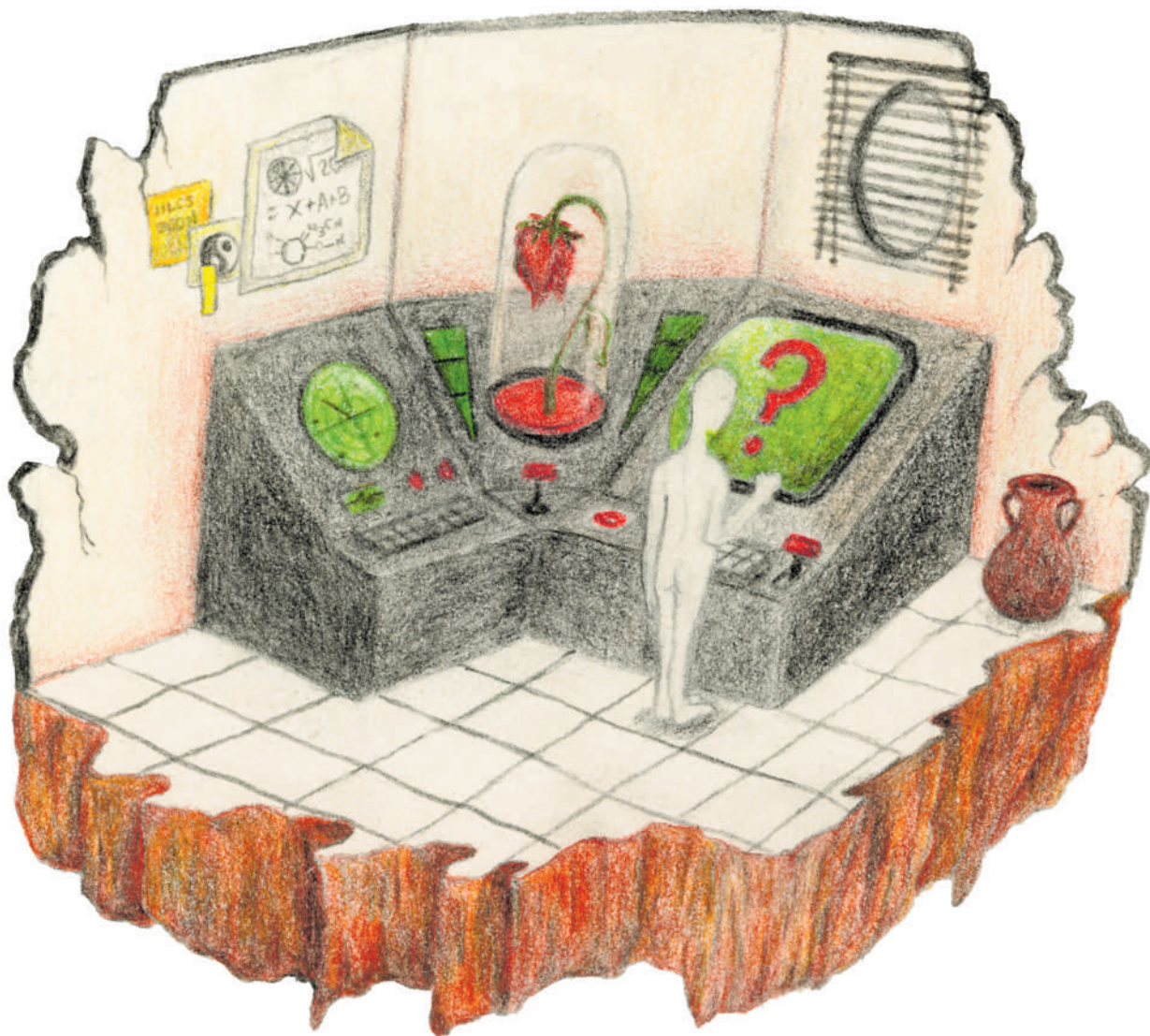
Günther Anders

I.

Abolir la nostàlgia, ens receptava vehement Jorge Riechmann en el seu poemari de 1987 *Cántico de la erosión*. Desviar la mirada de les mans nuoses d'un passat enfonsat i malalt, alliberar-nos de les xarxes d'un anhel caduc i fermar-nos amorosament a la «desolada quimera del present». Bell programa, si no fos perquè aquest present fa gairebé dos segles que s'està conjugant en temps futur. El futur radiant del progrés i el benestar que ha encegat l'esperança de canvi.

L'amor ha estat sempre el major enemic del poder, sobretot l'amor sensible i concret a un territori, la seva textura, la seva vida, els seus cossos... Quan en «Tristos Camps» Bernard Charbonneau es lamentava, nostàlgic, de l'erosió fins al moll de l'os del territori que havia conegut en la seva infància, era el seu cor enamorat el que gemegava. El seu amor estava fet d'hores de pesca a la riba d'un rierol, de la llum ambarina de l'horabaixa tamisada pels castanyers, del primer bany de primavera a la deu d'aigua del turó, del concert nocturn dels grills i del somriure còmplice d'aquell rostre conegut que garantia l'existència d'un nosaltres més enllà del regne autocràtic del jo. El paradís no es trobava a la selva tropical, tampoc en el futur d'abundància industrial. El paradís, fins feia no massa temps, havia estat a la porta de ca seva.

També a William Morris el va guiar una passió concreta: el desig d'un treball que pogués ser estimat. El treball com a activitat de creació total, com a expressió de l'ànima a través de la matèria. La creació artesana com a testimoni del passat i, simultàniament, emissari d'un futur que es vol assossegat, no subjecte al terratrèmol del canvi perpetu. L'objecte com a llegat d'un ésser humà real que traspua versos d'amor a la vida del present i promet acompanyar l'alegria d'aquells que habitaran durant segles un lloc bell, i per això també amable.

El progrés, en condemnar a mort la nostàlgia i pretendre treure la seva poesia només del futur, va suposar a la pràctica la prohibició d'estimar, o fins i tot d'aspirar a estimar, tot allò que hagués impedit el desplegament del món industrial capitalista. Aquesta màquina, voraç consumidora de cosos, llengües, camps, vides, temps i aspiracions, només podia fer-la funcionar un combustible: el futur. L'horitzó d'una redempció del gènere humà és la terra sobre la que ha germinat la ceguesa voluntària davant del genocidi de món que ha creat la propietat privada, el creixement econòmic, la burocràcia o la producció en massa. La boira del futur ens ha robat el present i l'ha reescrit amb les lletres sagnants d'un vencedor que nega que la batalla ni tan sols hagi esdevingut.

« L'amor ha estat sempre el major enemic del poder, sobretot l'amor sensible i concret a un territori, la seva textura, la seva vida, els seus cosos... »

II.

Encara que espessa, la boira de futur del progrés no és capaç de desdibuixar del tot les formes blanques del passat. Una cançó, un vell casalot ja derruït, un refrany, una recepta amb gust de temps, el treball callós de la terra, una llavor que germina... Formes gairebé desdibuixades que ens llancen la seva poesia de passat a través de la blancor engegadora d'un futur col·lapsat en el present perpetu de la fi de la història.

No, diem a Riechmann. La nostàlgia no ha de ser sempre enemiga del present. La nostàlgia avui pot ser la clau que ens alliberi dels grillons d'una història embogida i un món kamikaze. Ella, en el que té d'anhel d'amor, és la que més i millor ha aconseguit que la bena caigui i permeti veure el món industrial i capitalista com aquest cadàver putrefacte que és. Moltes i molts dels que ahir i avui s'han negat a en-

fonsar-se en la sordidesa d'un present danyat han trobat en la nostàlgia refugi i bastió en la seva incessant batalla contra la tirania del progrés.

La nostra nostàlgia, però, té una textura diferent a la d'aquells que van viure abans de la gran mutació antropològica que Pasolini o Lewis Mumford associaven a un doble esdeveniment simultani: la ruptura definitiva de l'antiquíssim fil de la tradició que havia estat columna vertebral de la vida camperola i el triomf del nou tòtem del consum, capaç de suscitar devoció terrenal i espiritual, de canviar la faç del món i els avenços de l'ànima. En aquests, com en el Carlo Levi de *Crist es va aturar a Éboli*, la nostàlgia va ser amor al record del que s'ha viscut, defensa del que és sensible concret, cant de cigne d'una batalla gairebé perduda, himne d'un exèrcit en retirada.

A nosaltres, que habitem les ruïnes que l'huracà modernitzador ha acumulat en el congost del temps, ens convulsiona la nostàlgia del que no hem viscut. Som arqueòlegs d'una civilització perduda, antropòlegs que conversen amb els supervivents d'un genocidi, poetes que desxifren signes. La nostàlgia en les nostres boques té gust de rebuig, de negació i de cendra. És certesa de que altres mons van existir, que es van lliurar batalles, que alguns supervivents es segueixen amagant a les profunditats del bosc. La nostàlgia és avantsala de la crítica radical a allò existent, negació de la tirania asfixiant d'un món que es pretén present etern.

La nostra nostàlgia és anhel d'altres experiències, desig d'una vida que pugui ser estimada. Tal i com la sentim, ens permet imaginar un present qual·lat d'allò que se'ns ha negat: els cosos dels altres, el temps alliberat, la calor de la terra profunda, la bellesa de l'horabaixa, el cant dels ocells, la cançó de la feina compartida, una mort que ens arribi rodejats d'aquells que sostenen el nostre món. La nostàlgia és potser la forma d'utopia més lúcida que coneix la nostra generació. Una que no pretén abraçar el futur mort (i assassí) de l'abundància industrial, sinó que vol construir present amb maons de vida.

« A nosaltres, que habitem les ruïnes que l'huracà modernitzador ha acumulat en el congost del temps, ens convulsiona la nostàlgia del que no hem viscut. La nostra nostàlgia és anhel d'altres experiències, desig d'una vida que pugui ser estimada »

III.

Diu Marina Garcés que la nostra és una era pòstuma, el temps en què «tot s'acaba». L'angoixa inunda el Segle de la Gran Prova, aquesta era de fallida civilitzadora i crisi de sentit. En aquest llac de fel la nostàlgia pot ser una barca que ens permeti navegar o un llast que ens enfonsi fins al llit amarg. Existeix una forma de nostàlgia d'allò no viscut, nostàlgia de futur, que enarbora la bandera dels somnis impossibles de la societat industrial. La nostàlgia de futur corre el risc de convertir-se en l'immobilisme reaccionari de qui reclama el seu dret a les promeses incomplertes del progrés, una nova bena que ens impedeixi veure que el nostre és un món assassí i termodinàmicament impossible, l'obra embogida i bàrbara d'un Faust amb les beaces plenes de petroli (i mort).

La neurosi de futur ens roba cada dia més el present, el cercol de boira puja fins a la nostra gola i amb prou feines ens deixa respirar. La vida es buida en les línies rectes de l'administració del món i Gaia agonitza com un elefant ferit. Caminem a tota velocitat cap a un mur en el carro veloç de l'individualisme i el messianisme tecnològic. És per això que tenim l'obligació generacional de fer de la nostra nostàlgia de futur un portal cap a l'anhel d'allò no viscut però que es desitjaria viure. No ser un nou parapet dels que pretenen passar des del mateix a allò igual. Prendre la poesia de la transformació d'un passat que no es pretengui replicar, sinó emular en el que tenia de vida sensible.

Som animals finits, bojós, sensibles, limitats, necessitats, amables, violents, creatius... El teixit més bàsic de la nostra vida es compon de fils de naturalesa, amor i confiança. Aquest llenç sobre el qual s'han escrit les vides de tots els pobles del planeta fins l'arribada del capitalisme industrial és el que encara segueix viu en el suport mutu, en l'acció col·lectiva, en el cooperativisme, en les assemblees, en els cultius de subsistència, en la ramaderia extensiva, en les festes, en els ritus, en el temps que dediquem a la criança i les cures, en el bricolatge, en la banda de música que s'ajunta cada diumenge a assajar en una cotxeria o en els capvespres de dissabte asseguts sota el Sol a qualche plaça.

La nostra nostàlgia d'allò no viscut té el potencial d'aconseguir no solament que aprenguem a morir a l'Antropocè, com ens recomanava Roy Scranton, sinó una cosa potser més important (encara que no contradictòria): reaprendre a viure, reconstruir allò essencial, conservar un món que es desfà com sorra de platja sota els envits de la cobdícia i el desig de control. La desaparició de l'espècie es troba ja a l'horitzó d'allò imaginable. La conservació, com ja assenyala Anders, s'ha convertit en la condició de possibilitat de qualsevol canvi.

I per conservar el món primer hem d'estimar-lo. I no hi ha amor sense abraçada. Abraçada del temps, abraçada de la vida, abraçada de la terra, del somriure de les hores mortes. L'anhel de la nostra nostàlgia de futur és el desig d'abraçar l'experiència sensible de tot el que la boira oculta, és vent que pot retornar-nos la vista de l'horitzó. La llavor d'un altre món haurem de plantar-la amb les nostres mans unides a les de les altres, regar amb l'aigua de la vida compartida i acompanyar amb el so dolç del vent entre les branques de l'alzina. La nostra nostàlgia de futur, si arriba a convertir-se en una vida altra, serà simplement lluita per un present possible●

Ones lliures a Mallorca

Text: **Iñaki**

Des de la seva aparició a principis del segle XX, la ràdio és un mitjà de comunicació estès per tot el Planeta. El seu paper com a transmissor d'idees ha estat decisiu i una de les seves principals funcions. Totes les tendències sociopolítiques s'han valgut d'això.

Com en els altres mitjans massius, les ones han estat ocupades pel discurs de l'autoritat i les corporacions. Malgrat això, sempre han existit propostes a les quals no mou l'afany de poder i negoci, sinó la de generar espais de comunicació populars que en molts de casos es converteixen en una eina més de la comunicació de l'activisme social transformador.

Podem citar alguns referents històrics com els Radio Clubs alemanys dels anys 20. La Radio Rebelde cubana, o la Radio Freedom sud-africana. Les ràdios comunitàries que es van estendre amb força per tota Amèrica llatina. Als Estats Units exemples com la KPFA que encara és activa, així com les ràdios alternatives que també es dispersen a tota Europa, les pirates d'UK emetent des d'aigües internacionals, o l'emblemàtica La Pirenaica des de Moscou.

Donada la seva diversitat de trajectòries i circumstàncies, és difícil descriure i deli-

mitar què és la ràdio alternativa, perquè hi ha un ampli espectre de propostes amb diferents finalitats i maneres de funcionar.

Podem distingir entre les ràdios comunitàries, entre les quals podem trobar infinitat de projectes ni necessàriament professionals, ni necessàriament anticomercials.

L'altra via, la que s'ha negat a les subvencions o a la publicitat, és la de les anomenades ràdios lliures. Algunes de les seves característiques més comunes són la recerca de la independència i l'autonomia. Enfront del model comercial, aquestes emissores no estan impulsades per una finalitat lucrativa, i sorgeixen de l'esforç desinteressat i de la implicació no professional ni remunerada de les persones que la conformen. L'autogestió de les iniciatives amb els mitjans propis i mètodes d'organització horitzontals són, per condició i convicció, també trets molt característics.

Les diferents regulacions de l'espai radioelèctric mai han facilitat les llicències a emissores no comercials. La reapropiació i el pirateig de les ones han estat en molts casos l'única alternativa, la qual cosa ha posat molts projectes en la illegalitat, amb tots els seus condicionants.

RADIOACTIVITAT, EN LA CALLE. La emisora «libre» Radioactivitat, de Palma, sacó ayer a la calle su protesta por sentirse marginada de la reciente concesión de frecuencias en FM para el territorio balear. Con esta acción en la Plaza Mayor, espacio que se convirtió rápidamente en unos estudios radiofónicos a la intemperie, las gentes de Radioactivitat pretendían llamar la atención sobre un proceso de «desobediencia civil» con el que desean protestar por una concesión de licencias que consideran «una estafa», al otorgarse a las radios privadas de siempre y a empresas vinculadas al PSOE», según el comunicado que han hecho público.

El Dia 16 , 8/10/89

A les acaballes dels 70, a l'estat espanyol sorgeixen exemples com l'efímera 'Ona Lliure'. A Barcelona tres emblemes: Ràdio Pica, Radio Bronka i Contrabanda FM. Uns altres referents són Radio Topo de Saragossa, la valenciana Ràdio Klara, Ràdio QK a Astúries, Onda Verde de Madrid o Eguzki Irratia a Iruña.

A Mallorca les primeres experiències apareixen a Palma. Ciutat Ràdio comença el 12 d'octubre del 1984, un projecte en català proper al PSM, GOB i OCB. També l'efímera Ràdio Vilafranca o la Ràdio Cultural Manacor. A Algaida tenim un exemple viu amb Titoieta Ràdio.

Aquesta marea d'ones lliures va significar una revitalització del moviment veïnal i en alguns pobles. del moviment juvenil organitzat o no, o d'opcions alternatives als partits oficials (Ràdio Picornell a Campanet, vinculada al Bloc Ecologista de Campanet). La ràdio donava veu a opcions polítiques, culturals i socials minoritàries i minoritzades.

En barris de Ciutat es creen Ràdio Embat d'es Molinar o Ràdio Acció de Son Cladera. Ona Mediterrània existia com un projecte nacionalista de ràdio que va néixer paral·lel a Ràdio Activitat, una ràdio lliure que comença al 1984 i que mereix, i té, una història (1). Passa per dues etapes, una primera que afronta les dificultats tècniques, la precarietat de mitjans i els canvis de local. El Pla Tècnic de Radiodifusió els aplica una ordre de tancament i amenaça de multes milionàries. Malgrat les campanyes solidàries, el desgast fa que aquesta primera època acabi al 1989, any de la Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions.

La segona època s'inicià el 1995 al Kasal Llibertari i es desenvolupa principalment a l'estudi situat en el Pes de Sa Palla fins al

2000, any que va tancar definitivament.

Amb el nou segle arriba la digitalització, el pas de l'analògic al digital i l'aparició d'internet. La ràdios alternatives s'adapten als temps i s'aprofiten de l'accessibilitat de les noves tecnologies de la comunicació. Resulta un punt d'inflexió per a les experiències alternatives no necessitar els inassolibles mitjans necessaris per a emetre a la FM. A més, el model del podcast deixa enrere el directe, canviant les maneres d'escolta alhora que genera un valuós arxiu.

A Mallorca, el 2004 comença el seu camí Contrafarsa Radio, impulsada per Ricardo Tugores, amb més d'una dècada en diferents estudis. Un altre projecte és Ràdio 77, que passa també per diversos espais com l'Ateneu Popular de Palma (Carrer Missió), la llibreria Ideari, o la plaça Islàndia del 15M. Ràdio Tortuga neix el 2012, el mateix any de la fundació d'Ona Mediterrània, una emissora que encara que no s'enquadra en la definició de ràdio lliure, basa el seu finançament en les aportacions dels seus socis i la publicitat.

La ràdio és un mitjà que no sols ens ha acompanyat ha fet la crònica de la història de la resistència, sinó que continua sent una eina vàlida i efectiva. Les alternatives que proposem continuaran sonant en ella, sintonitzem, fem-la nostra ●

1 - Crònica sentimental de Ràdio Activitat. Jordi López. Col·lecció Plaguets del Raval. 2005 Palma.

2 - Ràdios alternatives a Mallorca. Marc Angrill Jordà. Lleonard Muntaner editor. 2017 Palma.

3 - Radios Libres Las voces de la gente, documental de CGT Catalunya en Vimeo.com.

Titoieta Ràdio, escolta la terra

Text: **Gabriel Salas Mascaró** @titoieta.cat

Bon dia i alegria des de Titoieta Ràdio, l'emissora municipal d'Algaida, la ràdio de proximitat que emet a través del 107.7 de la F.M. i oberta al mon, gràcies al web www.titoieta.cat. El proper 9 de maig celebrarà el 34è aniversari, començà a funcionar al 1987. En un principi com a emissora lliure, encara que molt aviat es vinculà a l'Ajuntament.

Titoieta Ràdio està gestionada per una associació cultural sense ànims de lucre que fa ús de la freqüència municipal mitjançant un conveni amb el consistori algaidí. Aquesta freqüència fou sol·licitada en el seu moment per la totalitat del plenari de l'Ajuntament d'Algaida. L'any 2004 es va obtenir la legalització definitiva.

Des de la seva fundació més de dues centes persones han creat els seus programes per a la graella de l'emissora. La seu actualment està situada a la segona planta del Casal Pere Capellà, al carrer dels cavallers d'Algaida, on també es troba l'equip emissor.

El projecte, que va començar com una curolla d'un grup de joves "per fer poble" amb el temps es convertí en una emissora pública de base, d'àmbit local, com un equipament comunitari més, a l'abast de tothom, sense distinció d'ideologia o procedència social.

Els principals objectius del Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio, són impulsar la normalització lingüística de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, a través dels mitjans de comunicació social, promoure la dinamització cultural del municipi d'Algaida, treballar amb i per al respecte dels Drets Humans, fer servir l'associació com a eina d'integració

social i aprofitar l'associació com a eina d'expressió creativa.

Titoieta Ràdio emet les 24 hores del dia, els principals programes s'emetten, en directe, el cap de setmana i es re-difonen de dilluns a divendres. La resta de la programació és completa amb la ràdio fórmula titoiera "TeRra Música". Cal remarcar que totes les persones que hi participen realitzen les seves funcions de forma totalment desinteressada. A més, es destacable l'existència d'un important nombre de col·laboradors ocasionals. A la graella d'aquesta temporada 2020-2021 hi podreu trobar magazines com "Homes transitant", "Good Morning Algaida" "Connexió Local" o "Dissabte" i programes musicals especialitzats com "Sons d'una terra llunyana", "1984", "Ara va de bo" o "Split". Titoieta Ràdio realitza, també, programes amb la col·laboració d'altres institucions i entitats.

« El projecte, que va començar com una curolla d'un grup de joves "per fer poble" amb el temps es convertí en una emissora pública de base »

Cal destacar la producció conjunta de diferents espais radiofònics amb els Serveis Socials i de Promoció Econòmica de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. També s'han fet activitats amb el Col·legi Públic Pare Pou, el Grup d'Esplai Burot, el Ràdio-Club Algaida, el Casal del Joves, l'Associació de Gent Gran, el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació... L'emissora d'Algaida també ha participat en la producció de programes per a la resta d'emissores locals de Mallorca i durant les temporades 2009-10 i 2010-11 va produir el magazín dels diumenges matí de Ona Mallorca.

Des del seus inicis Titoieta Ràdio va mantenir contactes regulars amb les

emissores municipals de Catalunya agrupades a l'EMUC i posteriorment amb COM Ràdio i va ser la corresponent a les Balears de Ràdio Ciutat de Badalona.

A més de la programació diària, Titoieta Ràdio realitza diferents programes especials en consonància amb l'actualitat informativa i la realitat local, incloent-hi, també, retransmissions en directe d'alguns actes i esdeveniments. L'emissora també destaca per la seva participació en la vida del poble duent a terme un conjunt d'activitats de tipus lúdico-cultural: festes, concerts, conferències, presentacions de llibre, accions mediambientals, tallers pels infants, sopar-concurs, tasts de vins... Des de 1994 Titoieta Ràdio atorga anualment el Premi Santa

Anneta a persones o entitats que hagin destacat per la seva tasca de promoció i defensa de la llengua i cultura catalanes. L'emissora d'Algaida va elaborar durant uns anys una sèrie de materials promocionals, el més conegut i popular van ser les seves camisetes, que constituïren una de les principals vies de finançament de l'entitat.

Durant aquesta temporada, Titoieta Ràdio dur a terme un procés de renovació de la imatge gràfica que acabarà amb un nou disseny del web.

Vos convidam a escoltar la nostra emissora i sobre tot vos convidam a fer ràdio. Salut●

Projectes que
col·laboren
amb aquesta
publicació

Contacta si vols contribuir

ELS OBLIDATS

info@elsoblidats.org
elsoblidats.org

CALUMNIA

info@calumnia-edicions.net
calumnia-edicions.net

edicionsdeldesproposit@gmail.com
edicionsdeldesproposit.cat

**COL·LECTIU
ARRELS**

collectiuarrels@riseup.net
collectiuarrels.wordpress.com

L'ELÈCTRICA
ATENEU POPULAR

hola@electrica.cat
electrica.cat

**ateneu llibertari
estel negre**

estelnegre@gmail.com
estelnegre.baleaerweb.net

BLATDELPLA
IMPRESSORS

TOT INGLÒS

totinclos@subvertising.org
@totinclosmallorca

**rebel·lió
o extinció**

xrmallorca@protonmail.com
Xrmallorca en facebook, inst o twitter

csp@cgt-balears.org
cgtbalears.org

s'Ateneu
Santa Margalida

sateneu@gmail.com

jjll_mallorca@autistici.org
joventutslibertariesmallorca.
noblogs.org

cnt-palma@cnt.es
palma.cnt.es

SA BIXICLETA
de tot i molt en primera i segona mà

sabixICLETA@gmail.com
Francesc Fiol i Joan 4, Palma

drae màgic

llibriadiadramagic@gmail.com
llibriadiadramagic.net

TERRANOSTRA
SUPERMERCAT COOPERATIU

supermercat@terranost.ra.coop
terranost.ra.coop.

SOM ECOLÒGICS
Productes ecològics Es Molí Nou
somecologics.mallorca@gmail.com
@somecologics.mallorca

1984

araes1984@gmail.com
titoieta.cat

**maltraste
records**

info@maltrasterrecords.com
maltrasterrecords.com

videovoragine@gmail.com
sangreazul.bandcamp.com

la viniloteca
argenteria 14. Palma

Aquesta publicació és possible gràcies a la cooperació i el suport de projectes, subscriptores i col·laboradores. La nostra intenció és ser una eina útil dels moviments transformadors, per la qual cosa sumem i necessitem, suport col·lectiu.

Pots col·laborar:

- Suport econòmic:

- Subscripció d'un any

Rebràs 4 números per correu. 10€.

A més el llibre *Escritos I (1936)* –

Gabriel Buades. Calumnia edicions.

- Suma noves subscripcions en el teu entorn

- Sumant el teu projecte als Col·laboradores

- Difonent i distribuint la publicació
al teu poble, barri o xarxes

- Aportant textos o gràfics, crítiques,
suggeriments i propostes

nosaltres@riseup.net

nosaltres.noblogs.org